

Dopadová studie k nastavení Strategického plánu ČR ke Společné zemědělské politice na české zemědělce

ZEMĚDĚLSKÝ SVAZ ČESKÉ REPUBLIKY
ve spolupráci s Agrární komorou ČR

—
Srpen 2022

Obsah

01	Manažerské shrnutí	3
02	Zemědělství v EU	6
03	Zemědělství v ČR	12
04	Společenská zemědělská politika ČR	18
05	Model	26
06	Dopady na komodity	31
07	Zdroje a seznam zkratk	45

01

Manažerské shrnutí

Cíle projektu

Východiska

- Tuto závěrečnou zprávu zpracovala společnost KPMG Česká republika, s.r.o. („KPMG“) pro Zemědělský svaz České republiky za účelem analýzy původního a nového návrhu Strategického plánu ke Společné zemědělské politice v období 2023 - 2027 („SZP“) a jejich dopadů na vybrané zemědělské komodity.
- Studie byla vypracována s využitím veřejně dostupných zdrojů ČSÚ, ÚZEI a dalších veřejných institucí v ČR a zahraničí. Další vstupy pro zpracování studie poskytli zástupci Zemědělského svazu ČR, Agrární komory ČR a zemědělského sektoru v ČR.

Důvod

- Původní návrh Strategického plánu ČR vznikl po dobu 3 let. Po podzimních volbách do Poslanecké sněmovny a změně vlády byl český Strategický plán přepracován a parametry jednotlivých dotačních programů byly zásadně upraveny.

Cíle

1. Porovnat původní a nově upravený návrh Strategického plánu k SZP, respektive jejich dopady.
2. Zaměřit se na dopady změn, které mohou mít vliv na rentabilitu výroby vybraných zemědělských komodit (4 vybrané komodity rostlinné a živočišné výroby).

Důležité upozornění

- Společnost KPMG neprovedla audit vstupních dat a tedy nezodpovídá za jejich správnost.

Manažerské shrnutí

V krátkodobém a střednědobém horizontu může u velkých podniků docházet k nedostatku finančních prostředků i díky snížení platby BISS (Základní platba), což v první fázi může mít dopad na jejich konkurenceschopnost, zpomalení inovací a snižování produkce. Riziko, které může nastat v dlouhodobém výhledu je úpadek a snižování počtu velkých podniků, které aktuálně zajišťují 77% produkce v ČR, což může vést k divesticím.

Výchozí situace

Náhlá změna strategického plánu SZP může mít vliv na zemědělské podniky v ČR, zvláště na větší subjekty, které produkují až 77% zemědělské výroby.

Rizikovou oblastí je vyšší míra redistributivní platby, která neodpovídá struktuře českého zemědělství.

Dalším důležitým aspektem je současná geopolitická situace (válka na Ukrajině, energetická krize), jejíž následky mohou silně dopadnout i na české zemědělství a jeho produkci.

Struktura zemědělství

Z dat ze Statistického úřadu je patrné, že živočišná výroba upadá. Tento jev je dlouhodobým trendem, který pravděpodobně bude pokračovat vzhledem k nižší rentabilitě.

Současný návrh strategického plánu může ještě prohloubit problémy živočišné výroby, která se často sanuje z jiných produkcí (rostlinná výroba).

Malé zemědělské podniky tvoří 61% všech podniků, ale zároveň hospodaří pouze na 6% zemědělské půdy s podílem 4% z celkového počtu chovaných hospodářských zvířat¹.

Model

Byl sestaven matematický model, který porovnává oba návrhy českého strategického plánu k SZP.

Model porovnává průměrnou kompenzaci BISS a RD na hektar

Větší podniky budou s novým návrhem kompenzovány méně.

Současný návrh postihne v kategorii Velké podniky (X.-XIV.) ~2 tis. subjektů.

Komodity

Výstupy modelu mohou ukazovat na vznikající strukturální problém, kdy větší podniky pocítí rostoucí tlak v podobě snižování rentability produkce ve vybraných komoditách.

02

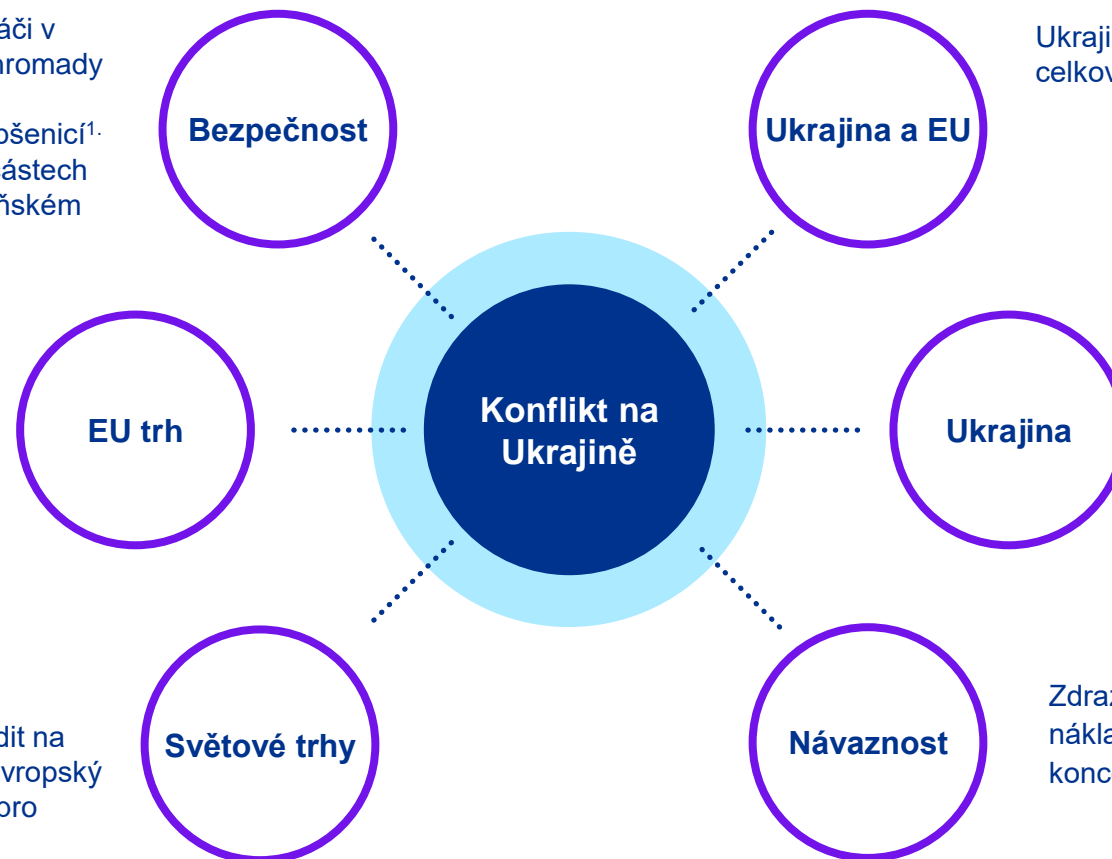
Zemědělství v EU

Geopolitická situace v roce 2022 a její dopad do zemědělství

Ukrajina i Rusko jsou velkými světovými hráči v zemědělsko-potravinářském průmyslu. Dohromady představují 53 % světového obchodu se slunečnicovým olejem a semeny a 27 % s pšenicí¹. Předpokládá se, že produkce v některých částech Ukrajiny může být o polovinu nižší než v loňském roce². Dovoz z Ruska je aktuálně blokován sankcemi.

Evropská Unie je velkým zemědělským a potravinářským producentem a je ve většině případů je soběstačná (až na kukuřici a slunečnice), proto by ani výpadek v dodávkách z Ukrajiny a Ruska neměl způsobit nedostatek zemědělských produktů v EU. EU zemědělské suroviny exportuje.⁵

Ale zvyšující se ceny zemědělských komodit na celosvětových trzích, budou mít dopady i evropský trh (zdražování produkce – cena poroste i pro koncového zákazníka).

Ukrajina je 18. obchodní zemí EU, která se na celkovém obchodu EU podílí přibližně 1,1 %.³

Ukrajinský vývoz zemědělských a potravinářských produktů vzrostl z méně než 10 % na více než 35 % světového vývozu za posledních 15 let.⁴

Zdražování pohonných hmot – zvyšuje náklady zemědělců – roste cena produktu pro koncového zákazníka.

1. UNCTAD. Ukraine war's impact on trade and development. Dostupné zde: [Ukraine war's impact on trade and development | UNCTAD](#)

2. APK-Inform. Production of almost all types of agricultural products to decline in Ukraine in 2022 – opinion. Dostupné online: [Production of almost all types of agricultural products to decline in Ukraine in 2022 – opinion \(apk-inform.com\)](#)

3. European Commission. Trade. Ukraine. Dostupné zde: [EU trade relations with Ukraine \(europa.eu\)](#)

4. Global Europe. A Global Food Crisis – More Fallout from Russia's War in Ukraine [online]. Dostupné zde: [A Global Food Crisis – More Fallout from Russia's War in Ukraine \(globaleurope.eu\)](#)

5. GlobalEurope. Agricultural Production in Ukraine and Russia: Economic Implications for Europe. 2022. [online]- Dostupné zde: [Agricultural Production in Ukraine and Russia: Economic Implications for Europe \(globaleurope.eu\)](#)

Vývoj společné zemědělské politiky EU

Obecný přehled	Financování	Nástroje SZP	Obecné cíle SZP
<ul style="list-style-type: none">- Původ v Římských smlouvách, 1957- Zavedena v roce 1962 (od této doby několik reforem)- Zaveden kompenzační princip, který nutil průmyslové členy EU odebírat potraviny od agrárních států (kompenzováno volným pohybem zboží)- V 90. letech dokončení společného trhu- SZP byla neúměrnou finanční zátěží	<ul style="list-style-type: none">- SZP je společná pro všechny členské státy, je řízená Unií a z jejího rozpočtu je financována- V roce 2021 z rozpočtu EU (168,5 mld. EUR) tvoří společná zemědělská politika 55,71 mld., což je 33,1 %¹- Celková podpora SZP pro Českou republiku od roku 2004: přes 597 mld.Kč²	<ol style="list-style-type: none">1. Podpora příjmů prostřednictvím přímých plateb zajišťuje stabilitu příjmů zemědělců (I. Pilíř)2. Opatření pro rozvoj venkova spolu s vnitrostátními a regionálními programy (II. Pilíř)3. Tržní opatření, jimiž se řeší složité situace na trhu	<ol style="list-style-type: none">1. podpora zemědělců a zvýšení produktivity zemědělství (zajištění stabilní dodávky potravin za dostupné ceny)2. Ochrana zemědělců v EU (přiměřená životní úroveň)3. Udržitelné hospodaření s přírodními zdroji4. Zachování venkovské oblasti a typu krajiny5. Podpora pracovních míst v zemědělství, zemědělsko-potravinářském průmyslu a přidružených odvětvích

1. Evropský Parlament. Financování společné zemědělské politiky. [online]. Dostupné [Financování společné zemědělské politiky](#) | [Fakta a čísla o Evropské unii](#) | [Evropský parlament \(europa.eu\)](#)
2. FADN. Databáze. Dostupné online: [Databáze FADN](#)

Srovnání České republiky s vybranými evropskými státy

- Vybrané ukazatele jsou srovnávány mezi Českou republikou a státy, které mají geografickou podobnost - Rakousko, Slovensko, Německo, Polsko. Navíc byla do komparace zařazena i Francie, jelikož čerpá z SZP nejvíce finančních prostředků.
- Srovnání je vytvořeno na dvou úrovních:
 - Srovnání základních ukazatelů
 - Srovnání míry podpory v rámci SZP

Srovnání míry podpory v rámci SZP

- Počet příjemců podpory SZP
- Průměrná výše podpory na jednoho příjemce
- Průměrná výše podpory na hektar pozemku
- Podíl přímé podpory ze SZP

Srovnání základních ukazatelů

- Velikost zemědělské půdy
- Podíl orné půdy k zemědělské půdě
- Počet zemědělských subjektů
- Počet zaměstnanců v zemědělském sektoru
- Přepočet plně zaměstnaných osob (AWU)
- Celková roční zemědělská produkce
- Podíl produkce zemědělského sektoru na HDP
- Příjmová složka na roční pracovní jednotku

Ukazatele jsou srovnány na datech z roku 2019, pokud není uvedeno jinak.

Srovnání České republiky s vybranými evropskými státy 1/2

Data z roku 2019	 Česká republika	 Francie	 Německo	 Polsko	 Rakousko	 Slovensko
Obnos. zemědělská půda (v mil. ha)	3,52	29,02	16,65	14,54	2,65	1,92
Podíl orné půdy	70,7%	62,8%	70,5%	75,7%	50,0%	70,2%
Počet zemědělských subjektů (v tis.) * data z roku 2016	26,5	456,5	276,1	1 410,7	132,5	25,7
Přepočtení plně zaměstnaných (AWU) (v tis.)	104,3	741,1	473,2	1 675,8	157,7	44,9
Roční zemědělská produkce (v mil. EUR)	1 661,6	31 270,7	2 105,3	10 403,1	3 307,3	506,7
Podíl zemědělské produkce na HDP	2,2%	1,8%	0,9%	2,6%	1,3%	2,6%
Příjmová složka na roční pracovní jednotku (v EUR)	18 466,6	33 649,8	29 633,5	6 959,7	20 464,1	17 329,4

Přibližně 65% území Rakouska je hornaté povahy, což znamená, že velký podíl zemědělské půdy je využíván především jako pastviny pro hospodářská zvířata či pro pěstování vína.

Silnější průmyslové odvětví.

Zdroj:

Společná zemědělská politika v číslech | Fakta a čísla o Evropské unii | Evropský parlament (europa.eu)
INDICATORS IN THE RURAL DEVELOPMENT REPORT 2011 (europa.eu)

Srovnání České republiky s vybranými evropskými státy 2/2

Zahrnuje příjemce* přímé podpory příjmu (I. pilíř). Předpokládá se, že příjemci podpory pro oblasti s přírodními omezeními v rámci programů rozvoje venkova (pilíř II) jsou rovněž příjemci přímé podpory příjmu.

Data z roku 2019	 Česká republika	 Francie	 Německo	 Polsko	 Rakousko	 Slovensko
Počet příjemců podpory ze SZP	30 240	321 110	308 830	1 306 920	105 300	18 410
Průměrná výše podpory SZP na jednoho příjemce (v EUR)	32 200	23 370	15 720	2 760	7 680	26 540
Průměrná výše podpory SZP na hektar pozemku (v EUR)	276	293	292	253	353	265

Zahrnuje přímou podporu (pilíř I) i podporu pro oblasti s přírodními omezeními (opatření 13) v rámci rozvoje venkova (pilíř II).

Zahrnuje přímou podporu příjmů (pilíř I) a podporu pro oblasti s přírodními omezeními (opatření 13) v rámci rozvoje venkova (pilíř II). Předpokládá se, že příjemci podpory pro oblasti s přírodními omezeními v rámci programů rozvoje venkova (II. pilíř) jsou rovněž příjemci přímé podpory příjmů.

Zdroj:

https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DashboardIndicators/FarmIncome.html?select=EU27_FLAG_1

*Počet příjemců je stanovena dle databáze CATS používané pro audit na základě informací obdržaných od členských států.

03

Zemědělství v ČR

Makroekonomická situace a její dopad do zemědělství ČR

Koruna proti euru oslabuje

- Průměrná sazba v květnu 2021: euro = 25,55 Kč
- Průměrná sazba v květnu 2022: euro = 24,74 Kč
- Během posledního roku kolísal kurz mezi hodnotami – 25,73 – 24,24 Kč¹
- Obrat českého AZO (agrární zahraniční obchod) se v roce 2020 meziročně navýšil o 4,8 % na 464,9 mld. Kč, vzhledem ke zvýšení hodnot jak na straně exportu, tak na straně importu. Hodnota vývozu se zvýšila významněji o 16,1 mld. Kč, tj. o 8,1 %, na 214,1 mld. Kč, hodnota dovozu se zvýšila o 5,4 mld. Kč, tj. o 2,2 %, na 250,9 mld. Kč²

Základní úroková sazba roste

- Zvyšování úrokových sazeb zahájila ČNB v červnu 2021
- Od té doby ČNB zasáhla a navýšila **základní úrokové** sazby několikrát.
- V současné chvíli je **dvoutýdenní repo sazba 7,00%**³

Cenová hladina roste vysoko nad cíl ČNB

- **Celková inflace v květnu 2022 přesáhla 16%**
- Prognóza ČNB napovídá, že v následujících měsících bude inflace mít stále rostoucí tendence a snížování bychom se mohli dočkat až ve 3. kvartálu 2022.
- Ke 2% inflačnímu cíli se podle ČNB dostaneme až ke konci roku 2023⁴.

Cena energií a pohonných hmot se zvedá

- **Ceny pohonných hmot**
 - Od ledna 2021 do dubna 2022 je patrná jasná tendence zvyšování cen pohonných hmot
 - Cena benzínu se za toto období zvýšila o cca 56,4 % a cena nafty o 65 %⁶
- **Cena energií**
 - Od ledna 2021 do dubna 2022 ceny plynu a elektřiny narostly o stovky procent – elektřina o cca 362 % a plyn o 238 %⁶

1. Česká centrální banka. Kurzy devizového trhu. Dostupné: [Vybrané devizové kurzy - grafy - Česká národní banka \(cnb.cz\)](#)
2. Zelená zpráva 2020. Ministerstvo zemědělství. Dostupné: [ZZ20_V3_TEXT \(eagri.cz\)](#)
3. Česká centrální banka. Rozhodnutí bankovní rady ČNB. Dostupné: [Rozhodnutí bankovní rady ČNB - Česká národní banka \(cnb.cz\)](#)
4. Česká centrální banka. Prognóza ČNB. Dostupné zde: [Aktuální prognóza ČNB - Česká národní banka \(cnb.cz\)](#)

5. Kurzy.cz. Elektřina – ceny a grafy. Dostupné zde: [Elektřina - ceny a grafy elektřiny, vývoj ceny elektřiny 1 MWh - od 01.01.2021 do 02.06.2022 - měna EUR | Kurzy.cz](#)
6. Kurzy.cz. Zemní plyn. Ceny a grafy. Dostupné: [Zemní plyn - ceny a grafy zemního plynu, vývoj ceny zemního plynu 1 MMBtu - od 01.01.2021 do 02.06.2022 - měna USD | Kurzy.cz](#)

Zemědělství v České republice

2,13%

podíl zemědělství na HDP¹

- Podíl zemědělství, lesnictví a rybolovu na HDP České republiky jsou přibližně 2,13 %¹
- Nejpěstovanější plodiny: pšenice (vč. špaldy), ječmen, řepka, kukuřice na zeleno

29 tis.

zemědělských subjektů³

- Počet podniků: 29 tis. zemědělských subjektů
- Průměrný zemědělský podnik v ČR 121 ha – nejvyšší číslo v EU, což je nárůst od roku 2000 o 29 ha
- Počet zaměstnanců v zemědělství: 176 815 (Přepočtené plně zaměstnané 95 372 (AWU))

4 923 130 ha

celková výměra zemědělské půdy²

- Orná půda (sady, chmelnice, vinice, ale trvalé travní porosty a lesní pozemky): **2 473 238,82 ha**
- **Obhospodařovaná zemědělská půda – 3 493 129, 97 ha**

63 %

půdy obhospodařováno velkými podniky⁴

- Většinu zemědělské produkce ČR zajišťují velké zemědělské podniky (obhospodařují 63 % zemědělského půdního fondu ČR a podílí se 77% na celkovém počtu chovaných hospodářských zvířat)
- V ČR jsou co do počtu nejvíce zastoupeny malé zemědělské podniky (61 %) následují zemědělské podniky střední velikosti (32 %), nejméně početnou skupinou jsou velké zemědělské podniky (7 %)

1. Zelená zpráva. EAGRI. 2020. Dostupné zde: [ZZ20_V3_TEXT \(eaagri.cz\)](#)

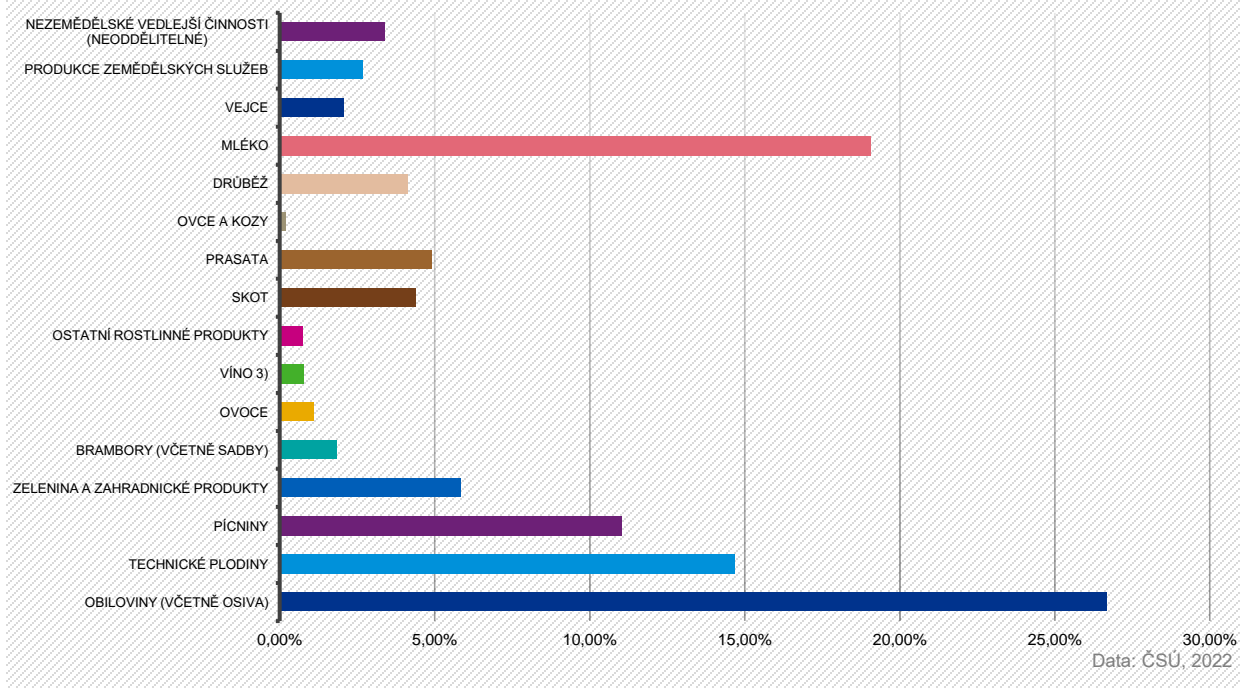
2. a 3. Český statistický úřad. 2021. Dostupné zde: [ZEMĚDĚLSTVÍ CELKEM | ČSÚ \(czso.cz\)](#)

4. Český statistický úřad. Dostupné zde: [Microsoft Word - 27016822k02_cz.docx \(czso.cz\)](#)

Rostlinná výroba tvoří přes 60 % produkce zemědělství

Obiloviny a mléko tvoří téměř polovinu produkce

Segmenty českého zemědělství a jejich podíl na produkci, 2022

Komentář

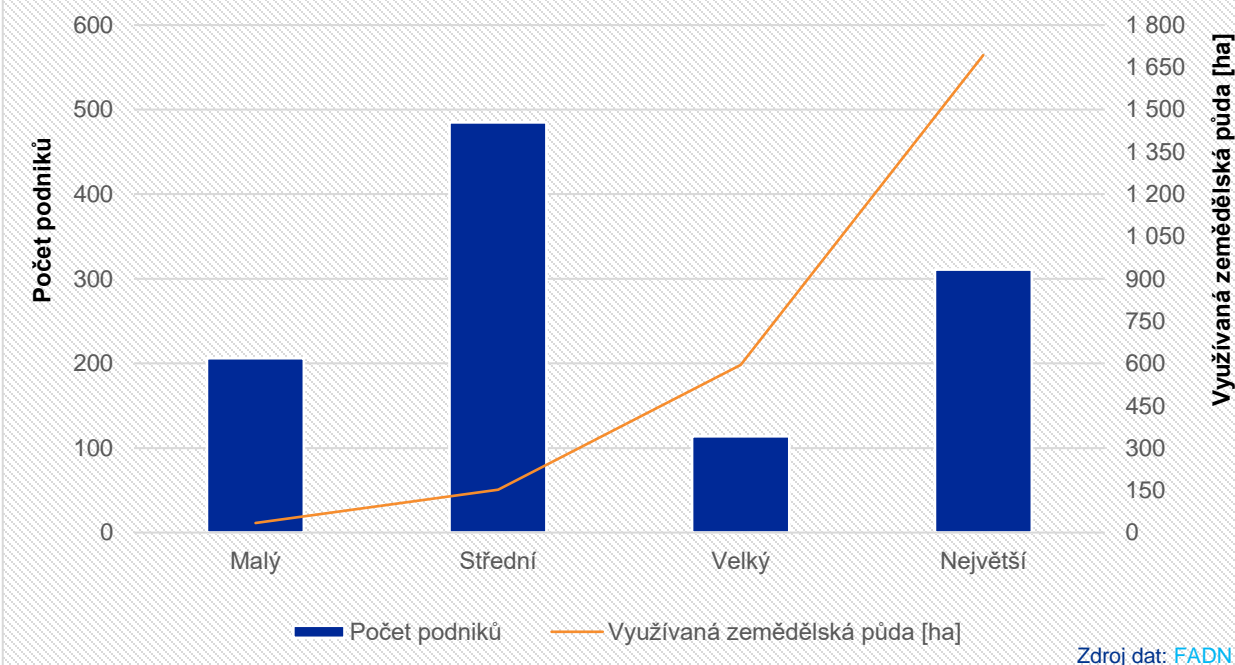
- V roce 2021 tvořila produkce celého zemědělského odvětví **159 876,7 mld Kč¹**
 - Rostlinná výroba tvoří: 60,5 %
 - Živočišná výroba tvoří: 33,57 % (zbývajících cca 6 % tvoří produkce zemědělských služeb a neoddělitelné vedlejší činnosti)
- Živočišná produkce v roce 2021 se v porovnání s rokem 2002 snížila na 66% původní výroby, ale v porovnání s rokem 2012 došlo k navýšení o 2,25 %²
- Nejvýraznější pokles (téměř o polovinu) ve srovnání s rokem 2002 v živočišné produkci nastal v chovu prasat³
- Celková rostlinná (polní) produkce oproti roku 2002 vzrostla přibližně o 7 %
- Největší pokles je patrný u brambor a ovoce. Mírnější pokles je zaznamenán u ječmene. Naopak nejvíce produkce vzrostla v případě kukuřice a cukrové řepy⁴

1. Český statistický úřad. Zemědělství 2021. Vydané 2022 [online]. Dostupné: [Zemědělství - časové řady | ČSÚ \(czso.cz\)](https://www.czso.cz/portal/Tabulky/Hlavnich_makroekonomickych_indikatoru/Zemedelestvi)
2. Český statistický úřad. Zemědělství 2021. [online]. Dostupné: [Výstupní objekt VDB \(czso.cz\)](https://www.czso.cz/portal/Tabulky/Hlavnich_makroekonomickych_indikatoru/Zemedelestvi)
3. Český statistický úřad. Zemědělství 2021. [online]. Dostupné: [Výstupní objekt VDB \(czso.cz\)](https://www.czso.cz/portal/Tabulky/Hlavnich_makroekonomickych_indikatoru/Zemedelestvi)
4. Český statistický úřad. Zemědělství. 2021Historické srovnání rostlinné produkce ve stálých cenách roku 1989. [online]. Dostupné: [Zemědělství - časové řady | ČSÚ \(czso.cz\)](https://www.czso.cz/portal/Tabulky/Hlavnich_makroekonomickych_indikatoru/Zemedelestvi)
5. Zelená zpráva 2020. Ministerstvo zemědělství. Dostupné: [ZZ20_V3_TEXT \(eaagri.cz\)](https://www.mzv.cz/cz/doc/zpravy/zprava_2020)
6. Český statistický úřad. Integrované šetření v zemědělství - analytické vyhodnocení - 2021. Dostupné: [Microsoft Word - 27016822k03_cz.docx \(czso.cz\)](https://www.czso.cz/portal/Tabulky/Hlavnich_makroekonomickych_indikatoru/Zemedelestvi)

Podniky od ~150ha mají minoritní zastoupení...

Podniků využívajících méně jak ~150ha téměř 50 %

Ekonomická velikost podniku (representativní výběr) a využívaná zemědělská půda, 2020

Komentář

- Data pocházejí z databáze FADN, který provádí šetření na základě reprezentativního výběru podniků. Tento reprezentativní výběr je stanoven na potřebném počtu respondentů a počtu respondentů za jednotlivé skupiny výběrového souboru probíhá na principu statistických metod teorie výběrových šetření. S ohledem na výsledky statistických testů je každoročně sestaven základní rámec výběru. Od roku 2020 je práh minimální ekonomické velikosti 15 000 EUR standardní produkce, tj. V. třída ekonomické velikosti. To znamená, že Malý zemědělský podnik se v rámci této statistiky počítá až od V. třídy (nejmenší do této statistiky nejsou zahrnuty).

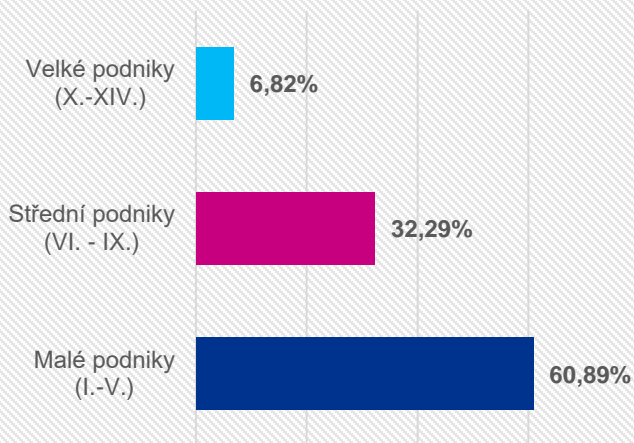
Na základě ekonomické velikosti je podnik zařazen do jedné ze 14 tříd

- Ekonomická velikost (Standardní produkce) vyjadřuje průměrnou finanční hodnotu produkce jednotlivých odvětví rostlinné (vyjádření na 1 ha) a živočišné výroby (za kus). Koeficienty jsou vypočítané v každé zemi a pravidelně se aktualizují. Na základě ekonomické velikosti je podnik zařazen do jedné ze 14 tříd, které je následně člení do kategorie malý až největší zemědělský podnik.
- Třídy se dělí následovně: I.– VI. Malý zemědělský podnik, VII. – IX. – Střední zemědělský podnik, X.-XI. – Velký zemědělský podnik, XII.-XIV. – Největší zemědělský podnik (tato kategorie občas bývá přiřazena k velkému podniku)

...ale tvoří majoritní podíl zemědělské produkce

Malých podniků je nejvíce...

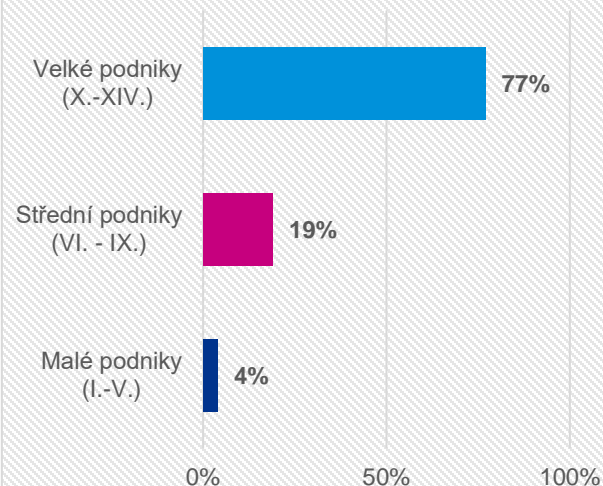
Rozdělení zemědělských subjektů, 2021

Malé podniky jsou v České republice zastoupeny nejvíce. Celkem jich je 17 486. Nejméně je velkých podniků – 1 959.

...velké podniky ale chovají nejvíce zvířata

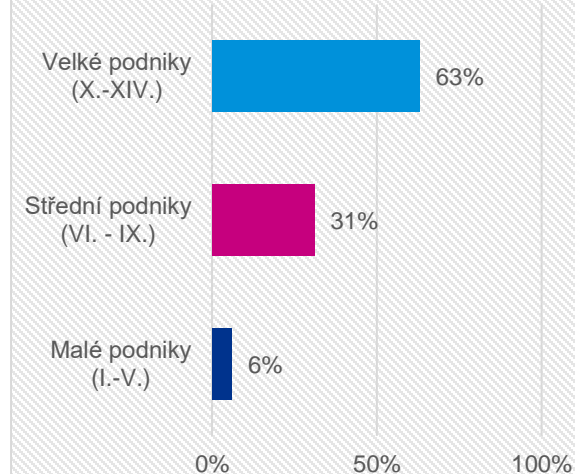
Rozdělení podniků podle chovu hospodářských zvířat, 2021

V chovu hospodářských zvířat je situace odlišná. Velké podniky chovají přibližně 77% všech hospodářských zvířat. V případě malých podniků se jedná přibližně 4%.

...a rovněž obhospodařují nejvíce půdy.

Rozdělení zemědělské půdy podle podniků, 2021

Podobná situace nastává i v případě rozdělení zemědělské půdy podle velikostí podniků. Velké podniky obhospodařují celkem 63% veškeré zemědělské půdy v ČR.

Zdroj: ČSÚ: [Microsoft Word - 27016822k02_cz.docx \(czso.cz\)](#)

Celkový počet zemědělských podniků v roce 2021 byl podle ČSÚ: 28 716

Existují různé metodiky dělení podniků dle ekonomické velikosti. Český statistický úřad (ČSÚ) má rozdílné dělení tříd než Zemědělská účetní datová síť (FADN) - ta má navíc kategorii Největší zemědělský podnik.

04

Společná zemědělská politika ČR

Změna strategického plánu se nejvíce dotkne větších podniků

Specifika redistributivní platby

- Alokaci redistributivní platby si každý stát může nastavit až **na 30% z celkové obálky¹**
- Redistributivní platbu je možné obdržet pouze na prvních 150 ha (ČR nastavení)
- Obecně se touto platbou dorovnávají nevýhody pro malé zemědělce, jelikož ti nemohou využívat takových úspor z rozsahu jako větší podniky
- Rozloha většiny zemědělských podniků EU je menší než 28 ha²
- Naopak v ČR je rozloha zemědělských podniků 121 ha, proto je vysoká alokace na redistribuci (23%) překvapující a neodpovídá struktuře českého zemědělství

Snížení základní platby o 16 %

- Snížení Základní platby se dotkne **nejvíce velkých zemědělských podniků**, protože se zmenší celkový objem prostředků alokovaných na tuto složku
- Větší podniky mohou sice čerpat dotace i z redistributivní platby, ale **pouze na prvních 150 ha**
- Kvůli značnému navýšení alokace na redistributivní platbu, byla alokace na základní platbu **snížena o 16 %**

Detail změny plánu v I. pilíři

I. Pilíř: Přímá platba	Původní návrh ³ <small>*z obálky I. Pilíře</small>	Nový návrh ⁴ <small>*z obálky I. Pilíře</small>
Základní platba	47,5 %	31,5 %
Ekoschémata	30 %	30 %
Redistributivní platba	10 %	23%
Platba vázaná na produkci (VCS):	10 + 2 %	15 %
Platba pro mladé zemědělce	0,5 %	0,5 %

V II. pilíři v jednotlivých dotačních oblastech nedocházím k velkým rozdílům

Kofinancování II. Pilíře u nového i původního návrhu je 65%

Čistá obálka k rozdělení na jeden rok = 832 mil. EUR (tj. 4,160 mil. EUR na 5 let)⁵

- Obálka je částka alokovaná na celý I. Pilíř a tato částka zůstává stejná - u jednotlivých plánů se mění procentuální rozdělení

1. ec.Europa. Evropská komise. Redistributivní platba. Dostupné: [Redistributivní platba | Evropská komise \(europa.eu\)](#)
 2. ec.Europa. Evropská komise. Redistributivní platba. Dostupné: [Redistributivní platba | Evropská komise \(europa.eu\)](#)
 3. Zpráva o strategickém plánu SZP. Dostupné: [sfc2021_2023CZ06AFSP001_1_0_5079194099287621157.pdf \(eagri.cz\)](#)
 4. Strategický plán Společně zemědělské politiky na období 2023-2027 pro Českou republiku. Říjen 2021. Dostupné zde: [SP SZP verze do MPR a EK cistopis.pdf \(eagri.cz\)](#)
 5. Strategický plán ČR ke SZP. Nová verze leden 2022. Dostupné online: [sfc2021_2023CZ06AFSP001_1_0_5079194099287621157.pdf \(eagri.cz\)](#)

Nová SZP

3 nová nařízení, která mění pravidla SZP	Nové povinnosti členských států	Nové cíle SZP	Finanční podpora pro ČR
<ol style="list-style-type: none">1. Návrh horizontálního nařízení o financování, řízení a sledování SZP členské státy by měly nést větší odpovědnost za plnění cílů stanovených EU2. Návrh nařízení o strategických plánech SZP3. Návrh nařízení, kterým se mění nařízení o společné organizaci trhů se zemědělskými produkty, o režimech jakosti a o opatřeních pro vzdálené regiony Cíle (rozšířené) nové SZP schválené v prosinci 2021	<ul style="list-style-type: none">- Členské státy by měly nést větší odpovědnost za plnění cílů nastavených EU- Finanční příspěvek z EZFRV a ZZF se určí pro každý strategický plán- Zacielené přímé platby a intervence v oblasti rozvoje venkova - tyto platby i intervence musí být součástí strategických plánů- Větší důraz na ekologizaci a ochranu životního prostředí- Členské státy by měly každoročně informovat o svých výsledcích	<ul style="list-style-type: none">- Posílit přínos zemědělství k cílům EU v oblasti životního prostředí a klimatu- Poskytovat cílenější podporu menším zemědělským podnikům- Umožnit členským státům větší flexibilitu při přizpůsobování opatření místním podmínkám¹	<ul style="list-style-type: none">- V období 2023 – 2027 by ČR měla obdržet v rámci SZP přibližně 4 160 mil. EUR³

1.Consilium.. europa.eu. Společná zemědělská politika na období 2023–2027. Dostupné: <https://lurl.cz/CrKDT>

2.Tisková zpráva. Rada Evropské unie: 2.12.2021. <https://lurl.cz/YzKUK>

3.Zelená zpráva 2020. Ministerstvo zemědělství. Dostupné: [ZZ20_V3_TEXT\(eaqri.cz\)](https://lurl.cz/ZZ20_V3_TEXT(eaqri.cz))

Nařízení o jednotné společné organizaci zemědělských trhů

Cíle

- stabilizování trhů a v případě prudkého nárůstu cen, poskytnutí zemědělcům záchranné sítě skrze tržní intervence
- Podpora tržních cen zahrnuje podporu cen výrobců i podpory cen spotřebitelů
- zlepšení produktivity, kvality výroby a konkurenceschopnosti
- Podpora spolupráce v rámci potravinového dodavatelského řetězce
- Stanovení minimálních podmínek pro jakost, stejné podmínky kvality a pravidel pro obchodování a hospodářskou soutěž

Financování

- V roce 2020 bylo celkově vydáno na podporu cen a organizaci trhu 5 416,3 mil. euro, což je o 171,5 mil. Kč¹
- V roce 2019 a 2020 nebyla uplatněna žádná mimořádná opatření v sektoru živočišné výroby²
- Financování z Evropského zemědělského záručního fondu

1. Zelená zpráva 2020. Ministerstvo zemědělství ČR. Dostupné: [ZZ20_V3_TEXT \(eagri.cz\)](#)
2. Zelená zpráva 2020. Ministerstvo zemědělství ČR. Dostupné: [ZZ20_V3_TEXT \(eagri.cz\)](#)

Toto nařízení je součástí SZP stejně jako 1. a 2. pilíř

Jedná se o soubor pravidel a nástrojů

Nástroje³

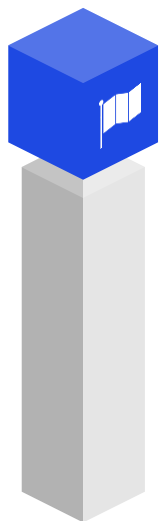
- Veřejné intervence - uskladnění produktů a jejich navrácení na trh až po určité době. Uplatňování především na živočišnou výrobu
- Skladování produktů soukromým sektorem
- Výjimečná opatření – použití v době krize. Cílem je zabránění náhlému poklesu cen a mírnění dopadů krizových situací
- Podpory pro jednotlivá odvětví (ovoce zelenina, víno, chmel, včelařství, olivový olej)

Pravidla⁴

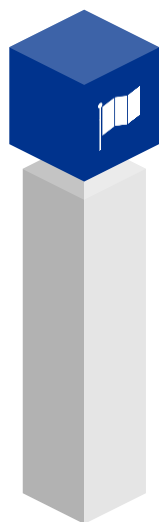
- Sledování zemědělského trhu
- Právní základ je určován 4 nařízeními EU
- Celní kvóty
- Propagační činnost pro zemědělsko-potravinářské produkty

3. Evropská komise. Jak fungují tržní opatření. Dostupné zde: [Jak fungují tržní opatření | Evropská komise \(europa.eu\)](#)
4. Evropská komise. Tržní opatření. Dostupné zde: [Tržní opatření | Evropská komise \(europa.eu\)](#)

Nařízení o strategických plánech SZP

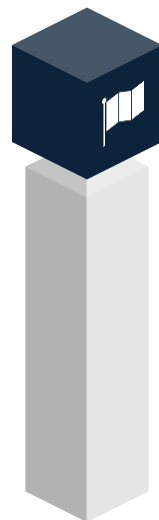

Každý členský stát připravuje vlastní Strategický plán SZP, který ovšem musí být schválen Evropskou komisí.

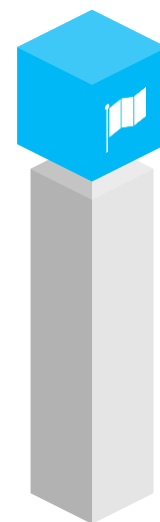

Pro období 2023 - 2027 musel být návrh Strategického plánu odevzdán do 1.1.2022 Komisi ke zhodnocení.

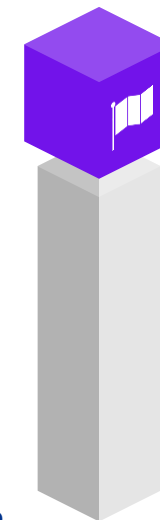
EK v květnu 2022 zaslala své stanovisko.

Platnost Strategického plánu je od roku 2023 do 2027. Podle strategického plánu se bude určovat přerozdělování dotací po celé dotační období.

Finanční příspěvek z EZFRV a ZZF se určí pro každý strategický plán. Členské státy si mohou nastavovat jednotlivé parametry jednotlivých dotačních programů samy – například sazby u jednotlivých pilířů či výši kofinancování.

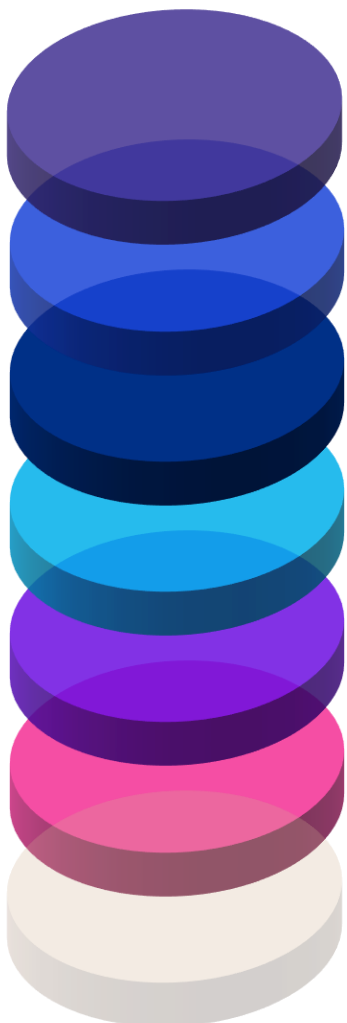

Strategické plány umožňují státům přizpůsobit SZP potřebám vlastních zemědělských komunit.

Složky pilířů SZP

1. Pilíř

Plně financováno z EU

- 01 Základní platba
- 02 Ekologická složka
- 03 Platba mladým zemědělcům
- 04 Redistributivní platba
- 05 Přechodné vnitrostátní podpory (PVP) (Bude ukončeno)
- 06 Podpora vázaná na produkci
- 07 Podpora pro drobné zemědělce

2. Pilíř

Kofinancováno členskými státy

- 01 ANC platba
- 02 AEKO platby
- 03 Ekologické zemědělství
- 04 Natura 2000
- 05 Dobré životní podmínky zvířat
- 06 Lesy – zalesňování půdy
- 07... Další složky

Porovnání sazeb původního a nového návrhu (I. pilíř)

Základní platba	Původní návrh	Nový návrh
BISS	47,5 %	31,5 %

Ekoschémat*	Původní návrh	Nový návrh
Precizní zemědělství	-	15,1 €
Celofaremní ekoplatba	44,39 €	67,8 €

Mladý zemědělec**	Původní návrh	Nový návrh
Z povinných 3 % rozpočtu půjde tak 2,5 % půjde z II. pilíře (investice), 0,5 % z I. pilíře	382,36 €	312,50 €

Redistributivní platba	Původní návrh	Nový návrh
	10 %	23 %

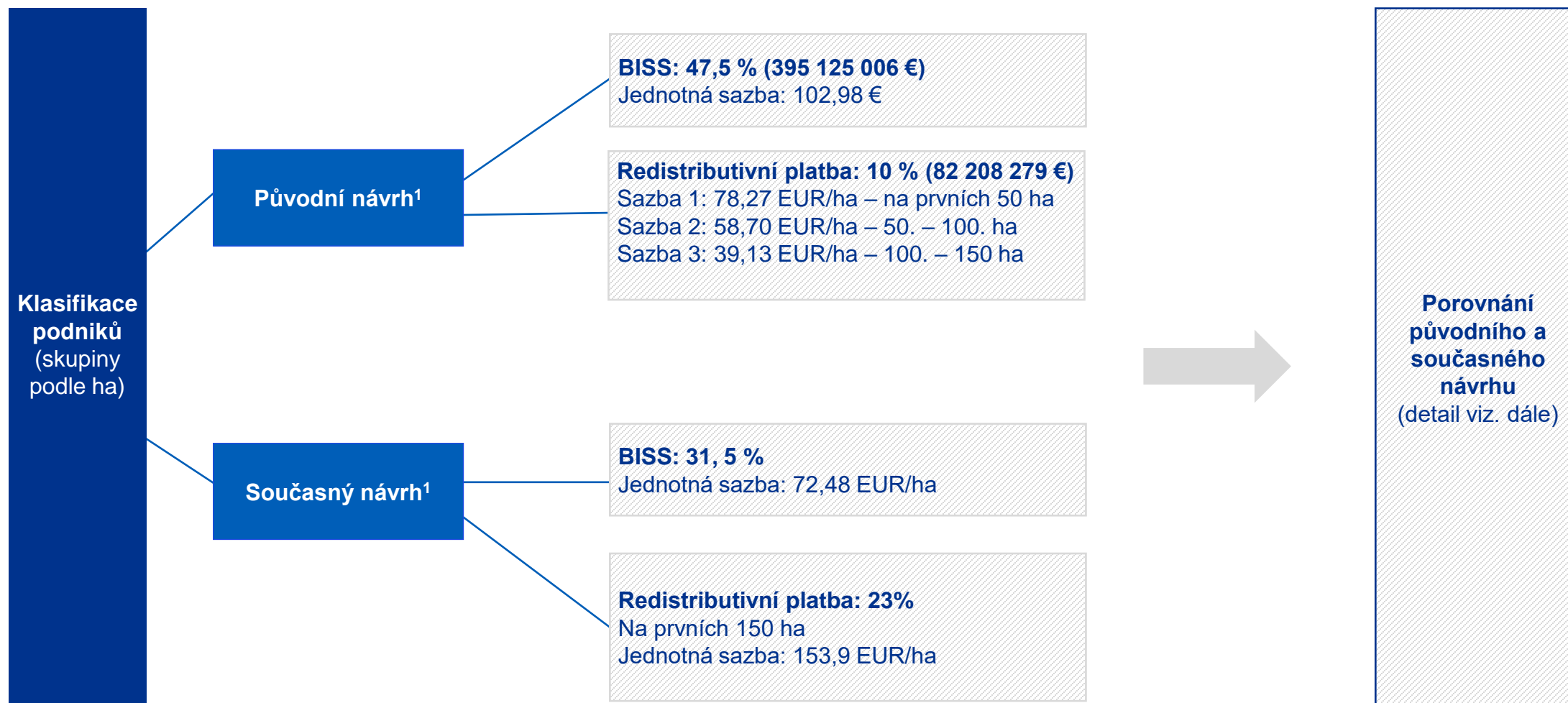
Malé subjekty	Původní návrh Do 6 ha	Nový návrh Do 4 ha
	226,15 €	312,50 €

* U ekoschémat došlo k poměrně velkému přesunu financí mezi jednotlivými pilíři – tematicky se jedná primárně o trvalé travní porosty (přesun z 1. pilíře do 2.)

Zdroje dat:
Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 pro Českou republiku. Říjen 2021. Dostupné zde: [SP_SZP_verze_do_MPR_a_EK_cistopis.pdf \(eagri.cz\)](#)
Strategický plán ČR ke SZP. Nová verze leden 2022. Dostupné online: [sfc2021_2023CZ06AFSP001_1_0_5079194099287621157.pdf \(eagri.cz\)](#)

Přímé platby vázané na produkci (VCS)	Původní návrh	Nový návrh
Chmel	589,18 €	589,25 €
Zelenina vysoká pracnost	212,92€	187,09 €
Zelenina velmi vysoká pracnost	621,39€	551,79 €
Ovoce VP	345, 23€	403,98 €
Ovoce VVP	537,46€	627,95 €
Mléko	136,67€	136,65 €
Chov ovcí a koz	20,83€	20,83 €
Cukrová řepa	259,15€	259,12 €
Hovězí maso	128, 54€	128,52 € (masná telata)
Bílkovinné produkty	61,69€	61,68 €
Škrobové brambory	538,27€	538,33 €

Metoda kalkulace úvodního srovnání

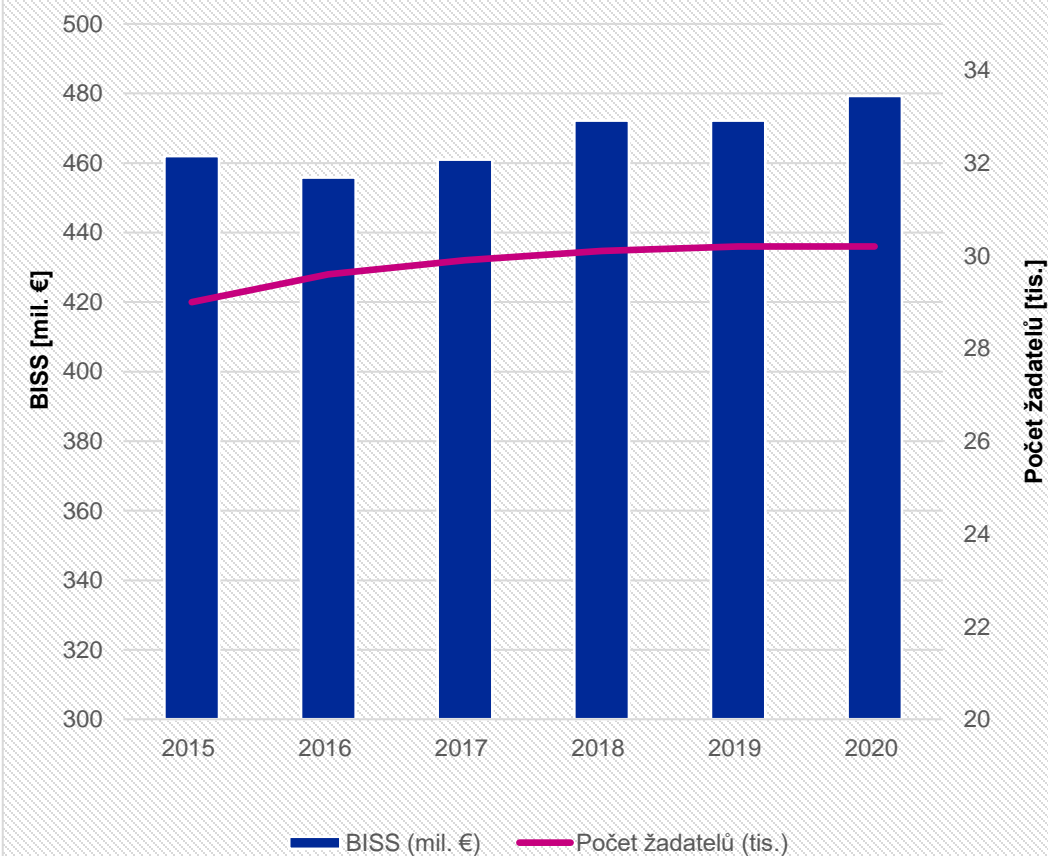

¹ ostatní části I. a II. Pilíře nejsou uvažovány

Vliv SZP na české zemědělství

Příjem plateb v rámci BISS pro ČR se mírně zvyšuje

Vývoj BISS a počtu žadatelů, 2015-2020

Komentář

- V období 2015 – 2020 představovala základní platba přibližně 55% celkové obálky pro přímé platby.
- Celkový příjem plateb pro Českou republiku v rámci BISS se v tomto období pohyboval mezi 455,8 mil. € - 479,30 mil. €.
- O tuto platbu požádalo během sledovaného období v průměru 30 tis. zemědělských subjektů.
- Společná zemědělská politika pro období 2014–2020 navázala na předchozí politiku (2007–2013), ve které byly zachovány dva pilíře podpory pro zemědělce.
- Společná zemědělská politika pomáhá českému zemědělství především v dostupnosti kvalitních potravin, zachování hospodaření a zaměstnanosti na venkově, údržbě venkovské krajiny a zlepšení využívání přírodních zdrojů udržitelným způsobem. Hlavní výhodou pro české zemědělství je také udržení cenově dostupné hladiny potravin a udržení zaměstnanosti.

Zdroj: Zelené zprávy (Zemědělství, eAGRI)

© 2022 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved

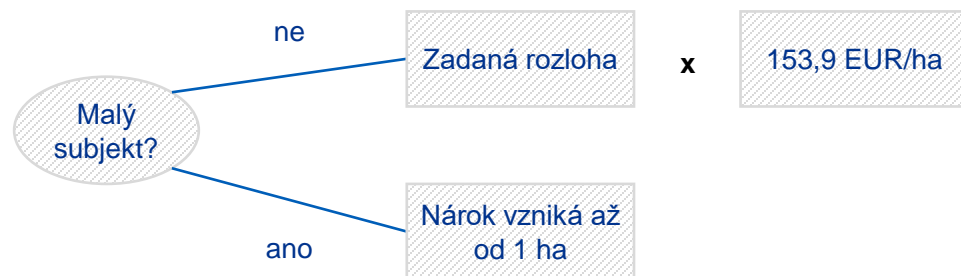
05

Model

Porovnání mechaniky výpočtů

Původní návrh

BISS

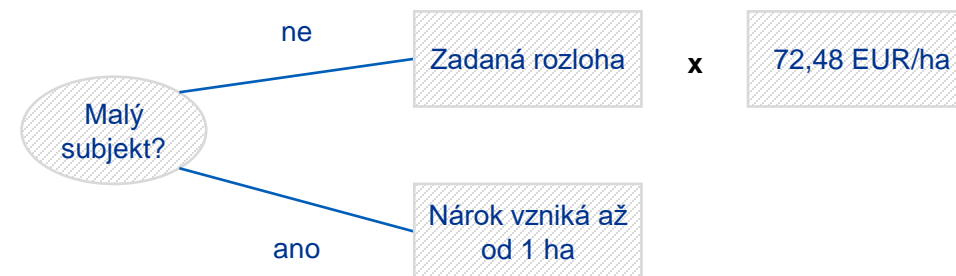

RD

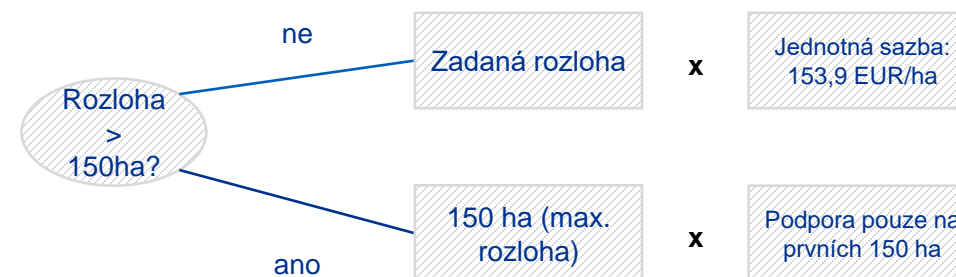

Nový návrh

BISS

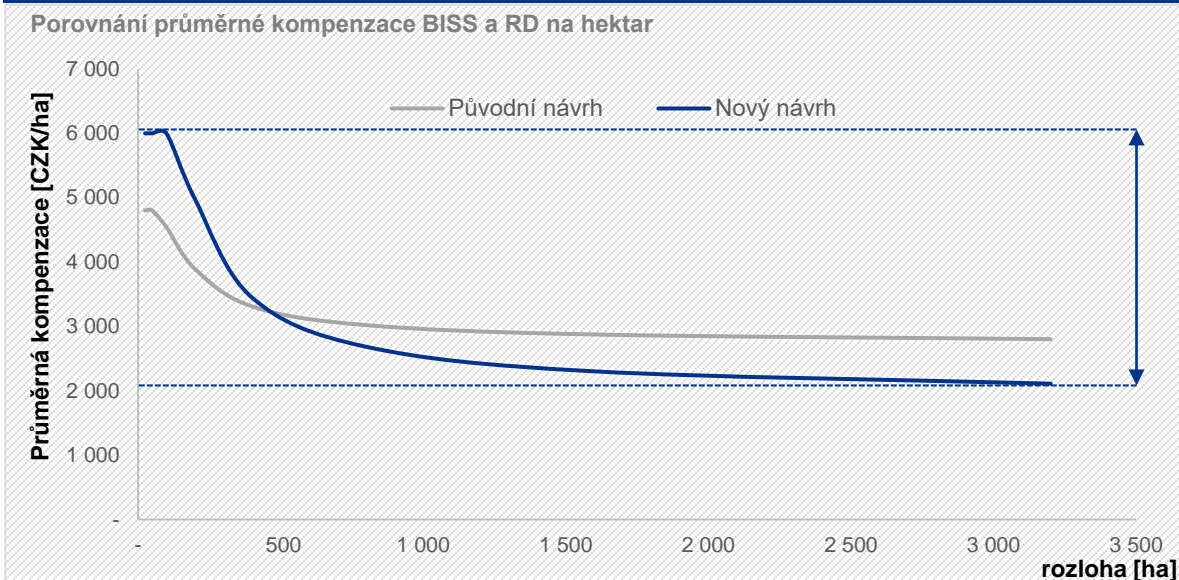

RD

Větší podniky budou s novým návrhem kompenzovány méně

od ~ 500h se nový návrh dostává pod hranici původního

Velké podniky tvoří většinu produkce v ČR

63% zemědělského půdního fondu obhospodařují velké podniky

77% hospodářských zvířat chovají velké podniky

Komentář

- Nový návrh oproti Původnímu zvětšuje rozptyl průměrné kompenzace na hektar mezi malými a většími podniky
- Model porovnává průměrnou kompenzaci BISS a RD na hektar
- Od rozlohy ~ 500 ha se dostává nový návrh pod hranici původního
- Tím tedy nový návrh méně kompenzuje větší zemědělské subjekty, které ale tvoří většinu produkce v ČR
- Tato změna postihne v kategorii Velké podniky (X.-XIV.) ~2 tis. Subjektů

Zdroje dat:

- 1.Strategický plán ČR ke SZP. Nová verze leden 2022. Dostupné online: sfc2021_2023CZ06AFSP001_1_0_5079194099287621157.pdf (eagri.cz), analýza KPMG
- 2.Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 pro Českou republiku. Říjen 2021. Dostupné zde: [SP_SZP_verze_do_MPR_a_EK_cistopis.pdf](#) (eagri.cz)

Detail porovnání původního a nového návrhu BISS a RD

Rozloha [ha]	25	50	100	200	400	800	1 600	3 200
Původní návrh – celková kompenzace dle rozlohy [Kč]								
BISS	68 188	136 375	272 750	545 500	1 091 000	2 182 000	4 364 000	8 728 000
RP	51 854	103 708	181 485	233 333	233 333	233 333	233 333	233 333
Celkem	120 041	240 083	454 235	778 833	1 324 333	2 415 333	4 597 333	8 961 333
Nový návrh – celková kompenzace dle rozlohy [Kč]								
BISS	48 018	96 036	192 072	384 144	768 288	1 536 576	3 073 152	6 146 304
RP	101 959	203 918	407 835	611 753	611 753	611 753	611 753	611 753
Celkem	149 977	299 954	599 907	995 897	1 380 041	2 148 329	3 684 905	6 758 057
Srovnání návrhů na jednotku [Kč/ha]								
Původní	4 802	4 802	4 542	3 894	3 311	3 019	2 873	2 800
Nový návrh	5 999	5 999	5 999	4 979	3 450	2 685	2 303	2 112
Rozdíl na jednotku [Kč/ha]								
Δ ABS	1 197	1 197	1 457	1 085	139	(334)	(570)	(689)
Δ REL	25%	25%	32%	28%	4%	-11%	-20%	-25%

Zdroje dat:

1.Strategický plán ČR ke SZP. Nová verze leden 2022. Dostupné online: sfc2021_2023CZ06AFSP001_1_0_5079194099287621157.pdf (eagri.cz), analýza KPMG
 2.Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 pro Českou republiku. Říjen 2021. Dostupné zde: [SP SZP verze do MPR a EK cistopis.pdf](#) (eagri.cz)

06

Dopady na komodity

Interpretace a metodika

Jednou z ambicí SZP je zvýhodnění malých zemědělců, a to primárně prostřednictvím redistributivní platby.

Ale i jiné oblasti SZP mohou mít zvýhodňující aspekty pro malé podniky, např. investiční dotace, které budou nově zastropované na 30 mil. Kč na jeden projekt (v minulosti byl tento limit nastaven až na 150 mil. Kč)

Rentabilita

- Většina zemědělských surovin a chovů není bez podpory rentabilní.
- **Výstupy modelu mohou poukazovat na vznikající strukturální problém, kdy větší podniky pocítí rostoucí tlak v podobě snižující se rentability produkce ve vybraných komoditách**

Struktura českého zemědělství

- Struktura českého zemědělství je poměrně specifická a odlišná od jiných evropských zemí
- Větší podniky, kterých početně není sice mnoho, zodpovídají za 77% celkové produkce ČR
- V případě zvýšení sazby RS automaticky dochází ke snížení sazby přímé platby, jelikož množství peněz v 1. pilíři se nemění, mění se pouze přerozdělení financí v rámci jednotlivých složek
- Podstata SZP a přímých plateb pro zemědělce spočívá primárně v kompenzaci ztrát

Metodika srovnání návrhů

Průměrný zisk
komodity na jednotku

+

Dotace a státní
podpora na komoditu

=

Průměrný zisk
komodity na jednotku
po dotacích

Z dat ÚZEI
Rozdíl položek „Vlastní
náklady“ a tržby za danou
komoditu

BISS
SAPS
VCS (pokud relevantní)

Průměrná kompenzace na
1ha v závislosti na
rostoucí rozloze

Omezení modelu

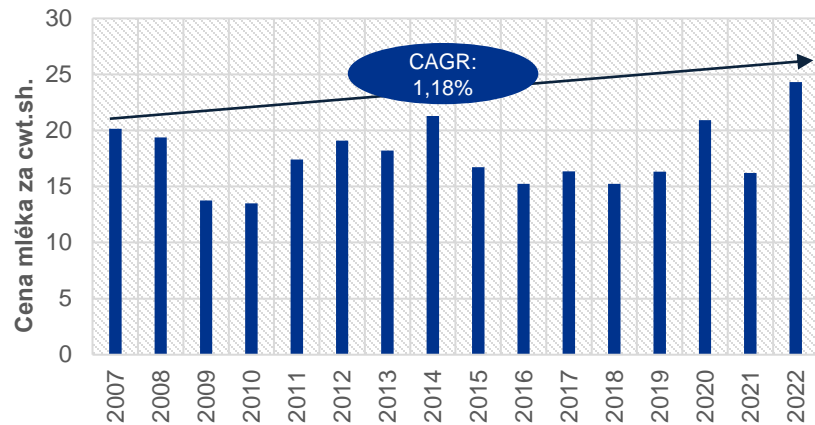
Model vychází z nákladové a výnosové struktury dat ÚZEI.
Z té je následně vypočtena průměrná rentabilita na jednotku, která slouží jako základna pro porovnání dopadů návrhů přímých plateb.

Model neuvazuje další možné faktory a dostupné dotační tituly ovlivňující rentabilitu. Slouží tedy výhradně jako ilustrativní srovnání dopadů změn v původní a novém návrhu přímých plateb.

Mléko

Cena mléka v rámci sledovaného období růste

Vývoj ceny mléka na komoditní burze

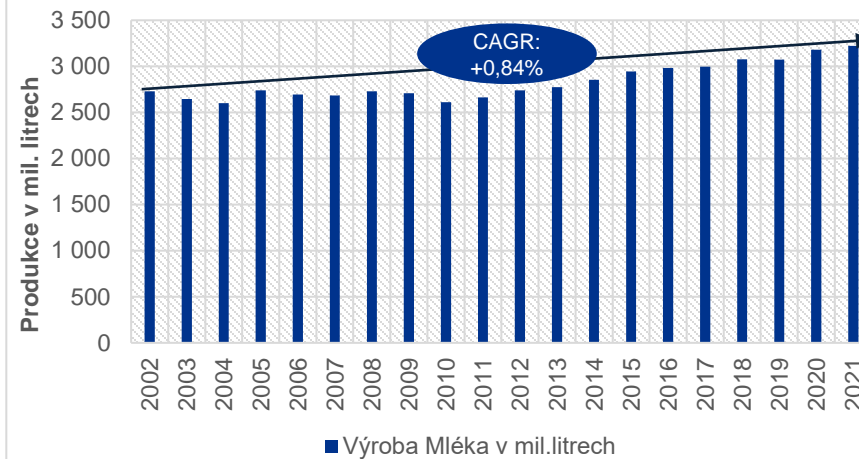

Zdroj: Market Insider. Dostupné: [270148-20.xlsx \(live.com\)](https://www.live.com/270148-20.xlsx)

- Rostoucí produkce mléka automaticky neznamená vyšší počet dojnic, naopak i za předpokladu snižování dojnic se může zvyšovat produkce, a to z důvodu nárůstu dojivosti
- V ČR není produkce mléka v průměru rentabilní bez dotací a další podpory

Produkce mléka v rámci sledovaného období růste

Produkce mléka

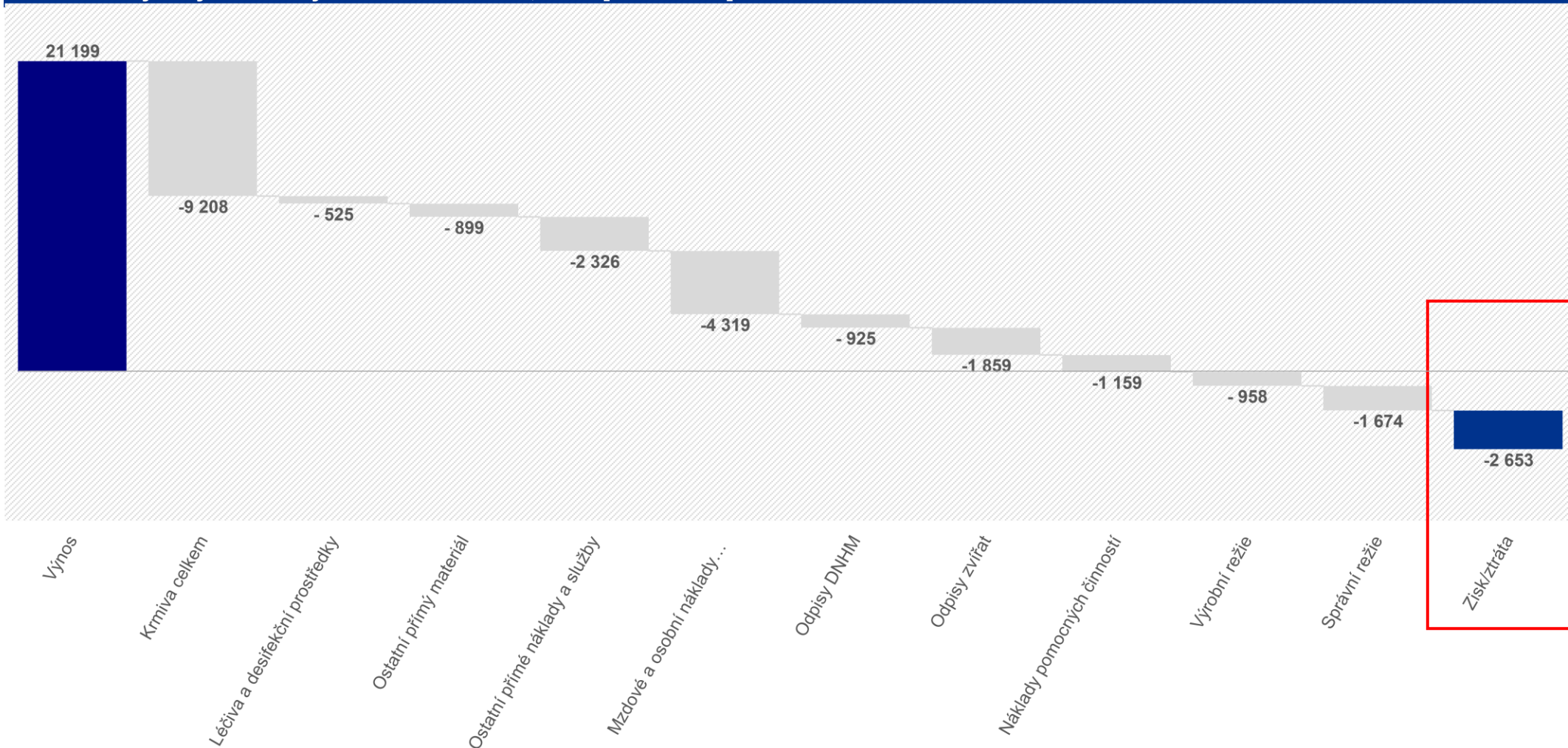
Zdroj: ČSÚ. Dostupné zde: [270148-20.xlsx \(live.com\)](https://www.live.com/270148-20.xlsx)

Rok	Vlastní nákladovost v Kč/100 KD	Tržby za výrobky Kč/100 KD
2020	23 851	21 199
2019	23 168	20 799
2018	22 163	20 078
2017	20 744	19 307
2016	19 660	14 528

Zdroj dat: Uzei. Náklady a výnosy vybraných rostlinných a živočišných výrobků 2020, 2019, 2018, 2017, 2016. Dostupné: [TÚ výstup \(uzei.cz\)](https://www.uzei.cz)

Produkce mléka je bez podpory za hranicí profitability

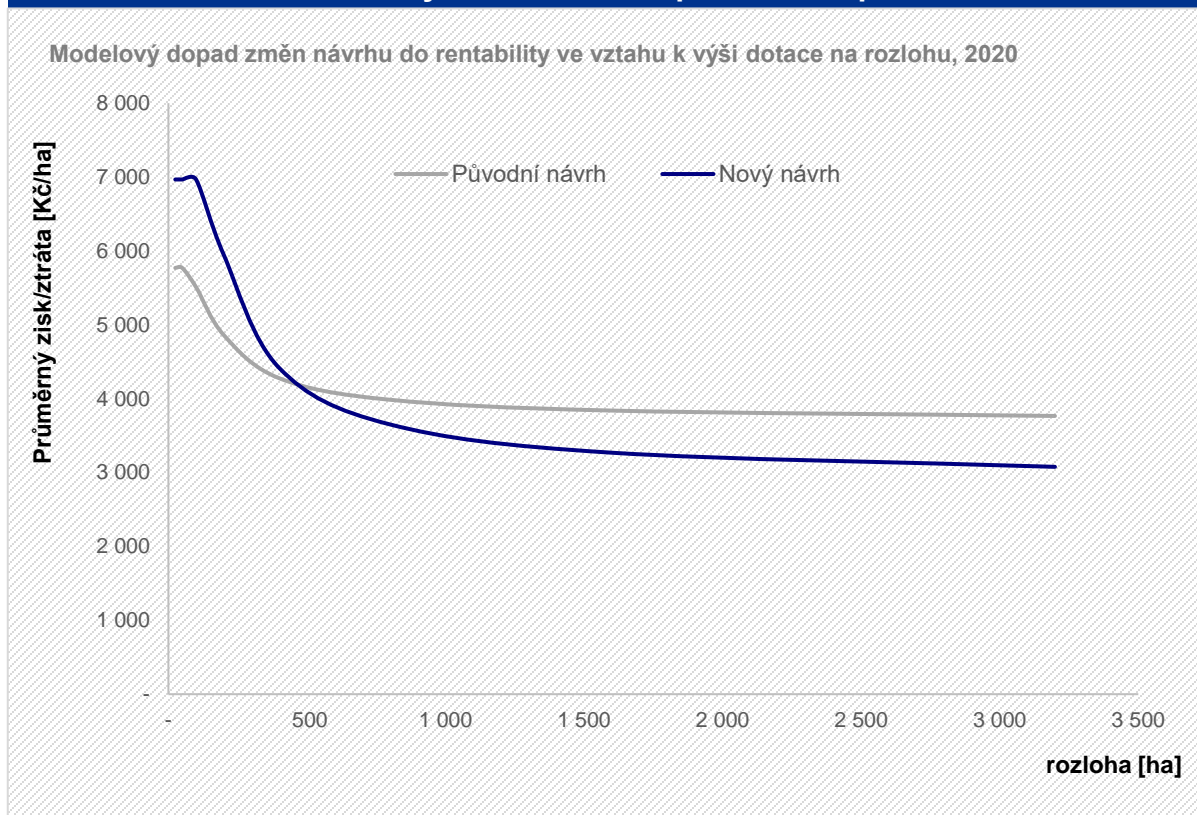
Průměrné výnosy a náklady v komoditě mléko, 2020 [Kč/100 KD]

Zdroj dat: UZEITÚ výstup (uzei.cz)

Modelový příklad: Mléko

Od hranice ~ 500ha se nový návrh dostává pod hranici původního

Komentář

- Je pravděpodobné, že velké podniky od hranice ~ 500 ha mohou dosahovat nižší marže na 1ha i z důvodu snížení státní podpory
- Z dat ÚZEI vyplývá průměrná ztráta na 100 KD před dotacemi a státní podporou (2 653 Kč)
- S ohledem na současnou ekonomickou a geopolitickou situaci lze očekávat rostoucí trend nákladů
- Produkce mléka je bez kompenzací za hranicí rentability
- Přičtením přímých plateb je rentabilita kladná

Omezení modelu

Model vychází z nákladové a výnosové struktury dat ÚZEI. Z té je následně vypočtena průměrná profitabilita na jednotku, která slouží jako základna pro porovnání dopadů návrhů přímých plateb.

Model neuvažuje další možné faktory a dostupné dotační tituly ovlivňující rentabilitu. Slouží tedy výhradně jako ilustrativní srovnání dopadů změn v původní a novém návrhu přímých plateb.

Zdroje dat:

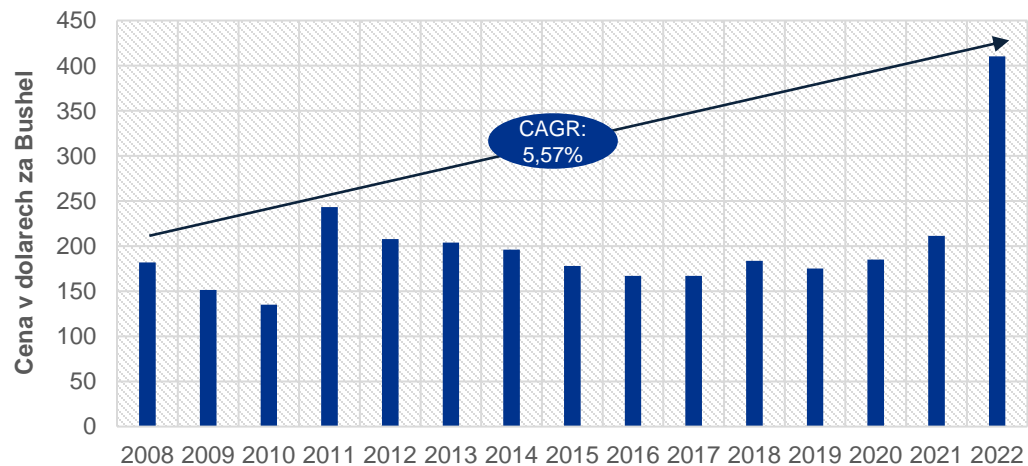
- 1.Strategický plán ČR ke SZP. Nová verze leden 2022. Dostupné online: sfc2021_2023CZ06AFSP001_1_0_5079194099287621157.pdf (eaagri.cz), analýza KPMG
- 2.Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 pro Českou republiku. Říjen 2021. Dostupné zde: [SP_SZP_verze_do_mpr_a_ek_cistopis.pdf](https://sp_szp_verze_do_mpr_a_ek_cistopis.pdf) (eaagri.cz)
- 3.Zdroj dat: Uzei. Náklady a výnosy vybraných rostlinných a živočišných výrobků 2020, 2019, 2018. Dostupné: [TÚ výstup \(uzei.cz\)](https://tuzestup.uzei.cz)

Pšenice

Cena pšenice v roce 2022 skokově vzrostla

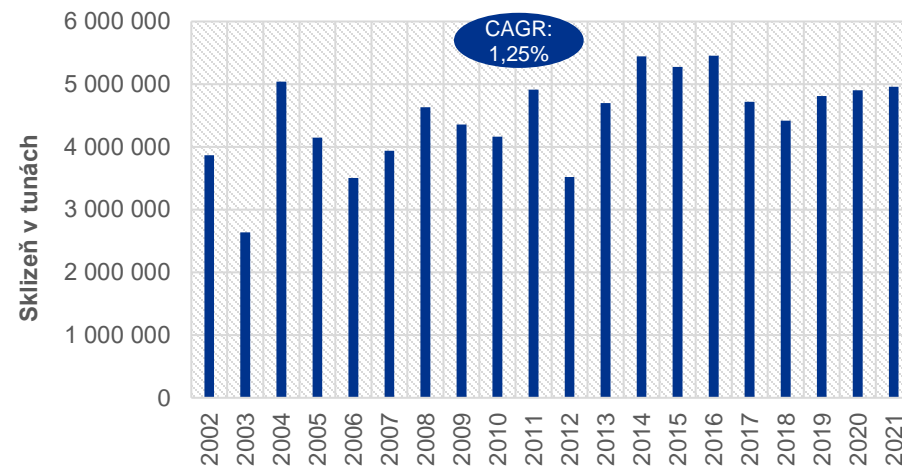
Vývoj ceny pšenice na komoditní burze

Zdroj: Market Insider. Dostupné: [Wheat PRICE Today](#) | [Wheat Spot Price Chart](#) | [Live Price of Wheat per Ounce](#) | [Markets Insider \(businessinsider.com\)](#)

Skližeň pšenice v rámci sledovaného období kolísavě roste

Skližeň pšenice

Zdroj: ČSÚ. Dostupné zde: 270148-20.xlsx (live.com)

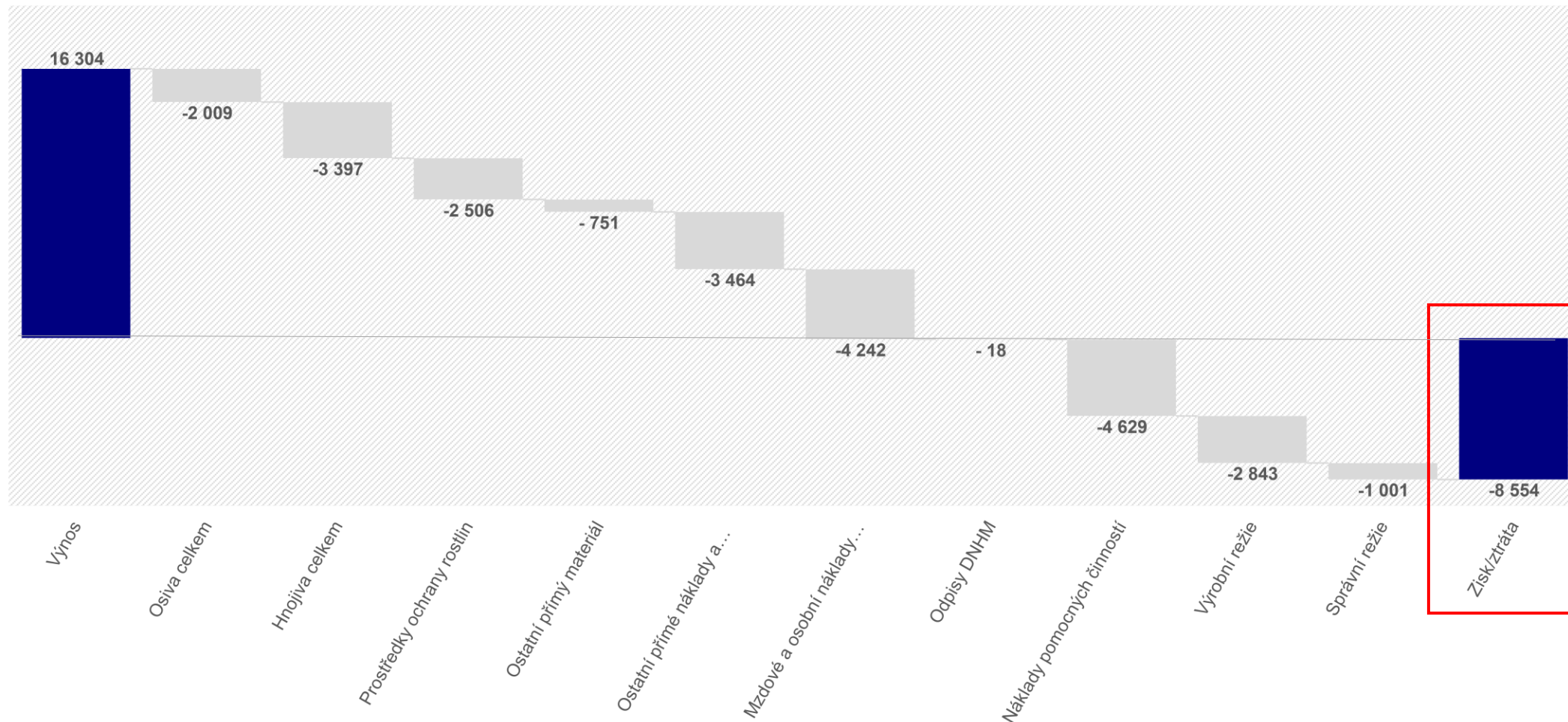
- V Česku je pšenice nejpěstovanější surovina
- Aktuálně je situace vzhledem k dění na Ukrajině (Ukrajina je jeden z největších vývozců pšenice celosvětově) obtížně predikovatelná
- Pšenice se seje dvakrát ročně, ve výstupech je tedy zohledněna pšenice ozimá i jarní

Rok	Surovina	Vlastní nákladovost Kč/ha	Tržby za výrobky Kč/ha
2020	Pšenice jarní	21 797	11 242
2020	Pšenice ozimá	27 918	21 365
2019	Pšenice jarní	21 467	16 320
2019	Pšenice ozimá	26 818	20 364
2018	Pšenice jarní	20 561	11 585
2018	Pšenice ozimá	26 012	22 349

Zdroj dat: Uzei. Náklady a výnosy vybraných rostlinných a živočišných výrobků 2020, 2019, 2018. Dostupné: [TÚ výstup \(uzei.cz\)](#)
Document Classification: KPMG Public | 36

Produkce pšenice je bez podpory za hranicí profitability

Průměrné výnosy a náklady v komoditě pšenice, 2020 [Kč/ha]

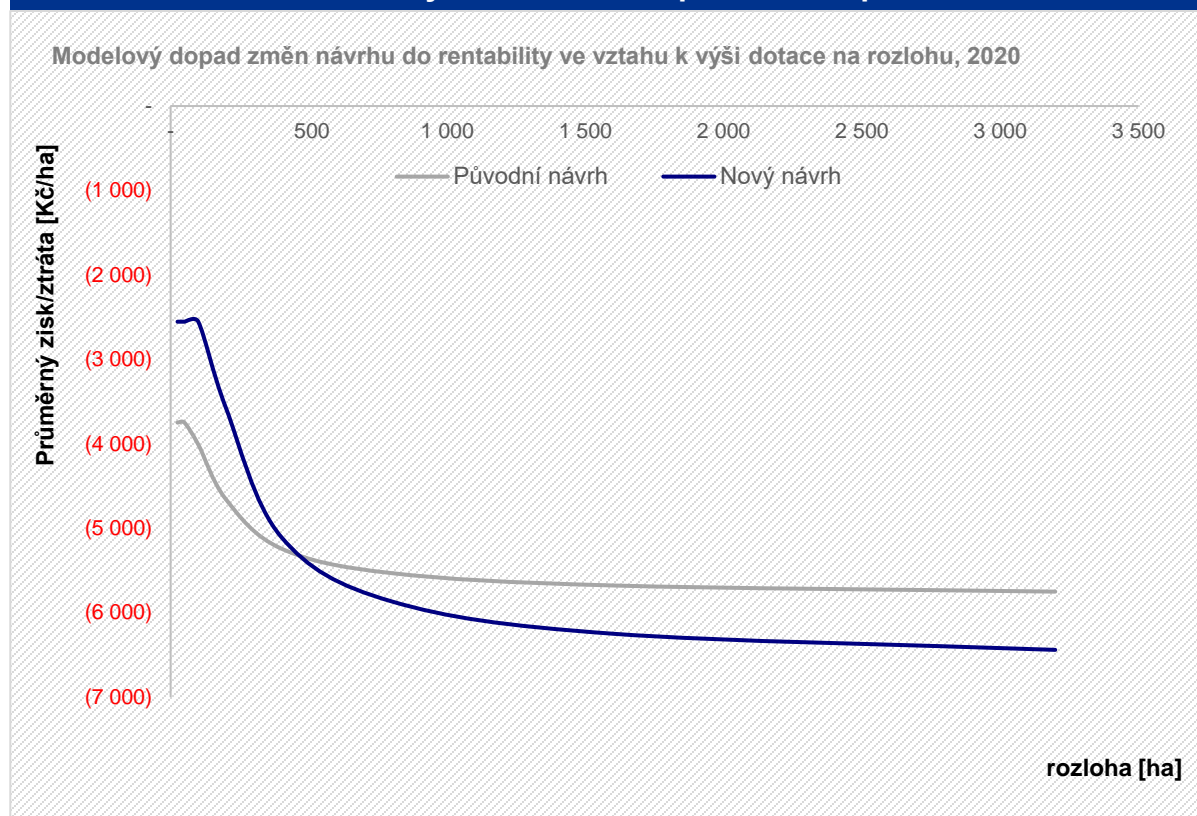

Zdroj dat: UZEITÚ výstup (uzei.cz)

Hodnoty jsou aritmetickým průměrem pšenice ozimé a pšenice jarní.

Modelový příklad: Pšenice

Od hranice ~ 500ha se nový návrh dostává pod hranici původního

Komentář

- Lze očekávat zvýšení celkové statní podpory na produkci této komodity v ČR o ~ 372 mil. Kč (při uvážení zvýšení průměrné podpory o 435 Kč/ha a celkové osevní plochy 854 434 ha) a snížení podpory pro větší podniky
- Z dat ÚZEI vyplývá průměrná ztráta na 1 ha před dotacemi a statní podporou na 1 ha (8 554 Kč)
- Je pravděpodobné, že velké podniky od hranice ~ 500 ha mohou dosahovat nižší marže na 1ha
- S ohledem na současnou ekonomickou a geopolitickou situaci lze očekávat rostoucí trend nákladů

Omezení modelu

Model vychází z nákladové a výnosové struktury dat ÚZEI. Z té je následně vypočtena průměrná profitabilita na jednotku, která slouží jako základna pro porovnání dopadů návrhů přímých plateb.

Model neuvažuje další možné faktory a dostupné dotační tituly ovlivňující rentabilitu. Slouží tedy výhradně jako ilustrativní srovnání dopadů změn v původní a novém návrhu přímých plateb.

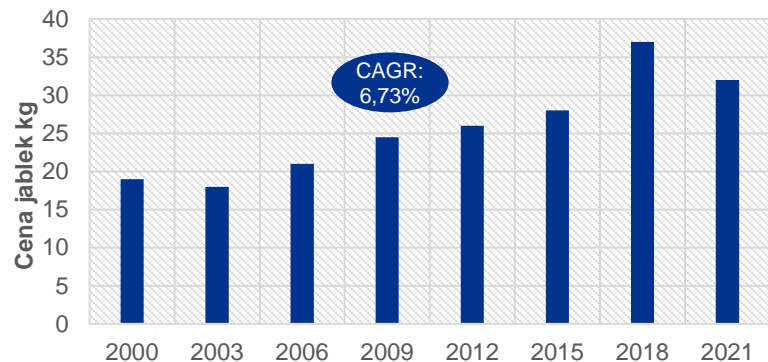
Zdroje dat:

- 1.Strategický plán ČR ke SZP. Nová verze leden 2022. Dostupné online: sfc2021_2023CZ06AFSP001_1_0_5079194099287621157.pdf (eaagri.cz), analýza KPMG
- 2.Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 pro Českou republiku. Říjen 2021. Dostupné zde: [SP_SZP_verze_do_mpr_a_ek_cistopis.pdf](https://sp_szp_verze_do_mpr_a_ek_cistopis.pdf) (eaagri.cz)
- 3.Zdroj dat: Úzei. Náklady a výnosy vybraných rostlinných a živočišných výrobků 2020, 2019, 2018. Dostupné: [TÚ výstup](https://tuzvstup.uzei.cz) (uzei.cz)

Jablka

Cena jablek v roce 2021 klesla

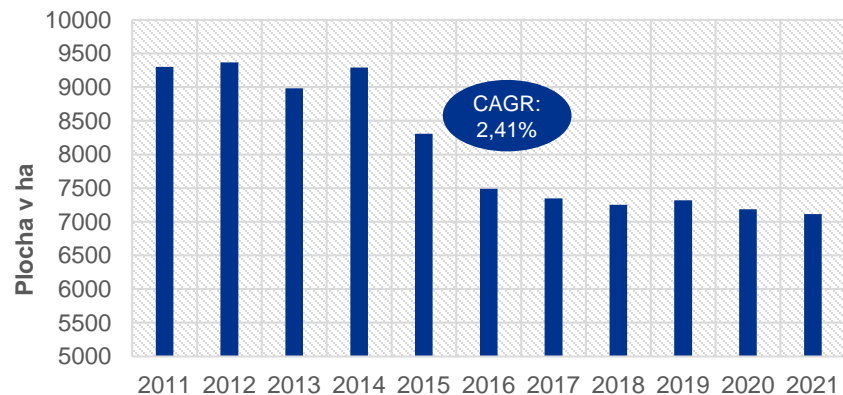
Vývoj ceny jablek

Zdroj: ČSÚ. Dostupné zde: [Výstupní objekt VDB \(czso.cz\)](#)

Produkční plocha jablek v rámci sledovaného období klesá

Produkční plocha jablek

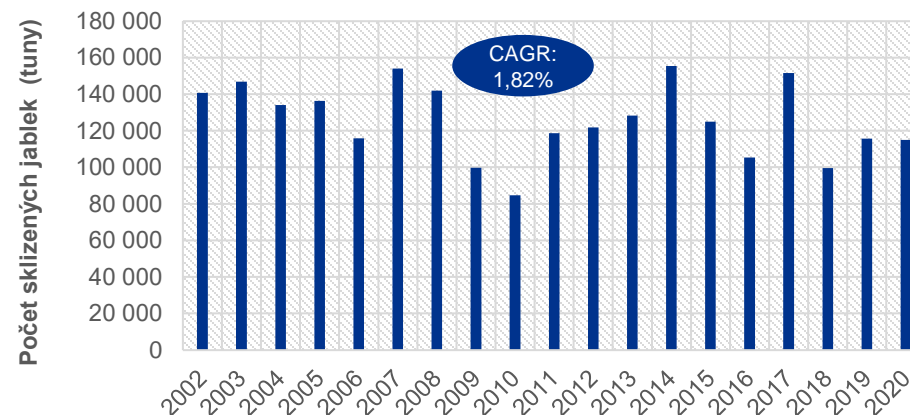

Zdroj: ČSÚ. Dostupné zde: [Výstupní objekt VDB \(czso.cz\)](#)

- Jablka a ovoce obecně jsou velmi závislé na počasí a tím je následně ovlivněna i celková úroda (= sadařům klesají výnosy)
- Sadařství sebou přináší komplikovanou infrastrukturu (dlouhodobá investice a špatná reakce na změny cen na trhu)
- V Evropě je vyšší produkce než spotřeba, část úrody je tedy nutné exportovat – primárně se vyváželo na východní trhy (např. Rusko), což je nyní problematické
- U většiny evropských států klesá produkce ovoce (s výjimkou Polska)
- V ČR je dlouhodobý problém s rentabilitou produkce jablek
- Dlouhodobě také klesá produkční plocha jablek
- Jablka patří mezi chráněné plodiny a sadaři dostávají dotace i v rámci VCS platby v sekci ovoce VVP

Sklizeň jablek v rámci sledovaného období kolísavá

Sklizeň jablek

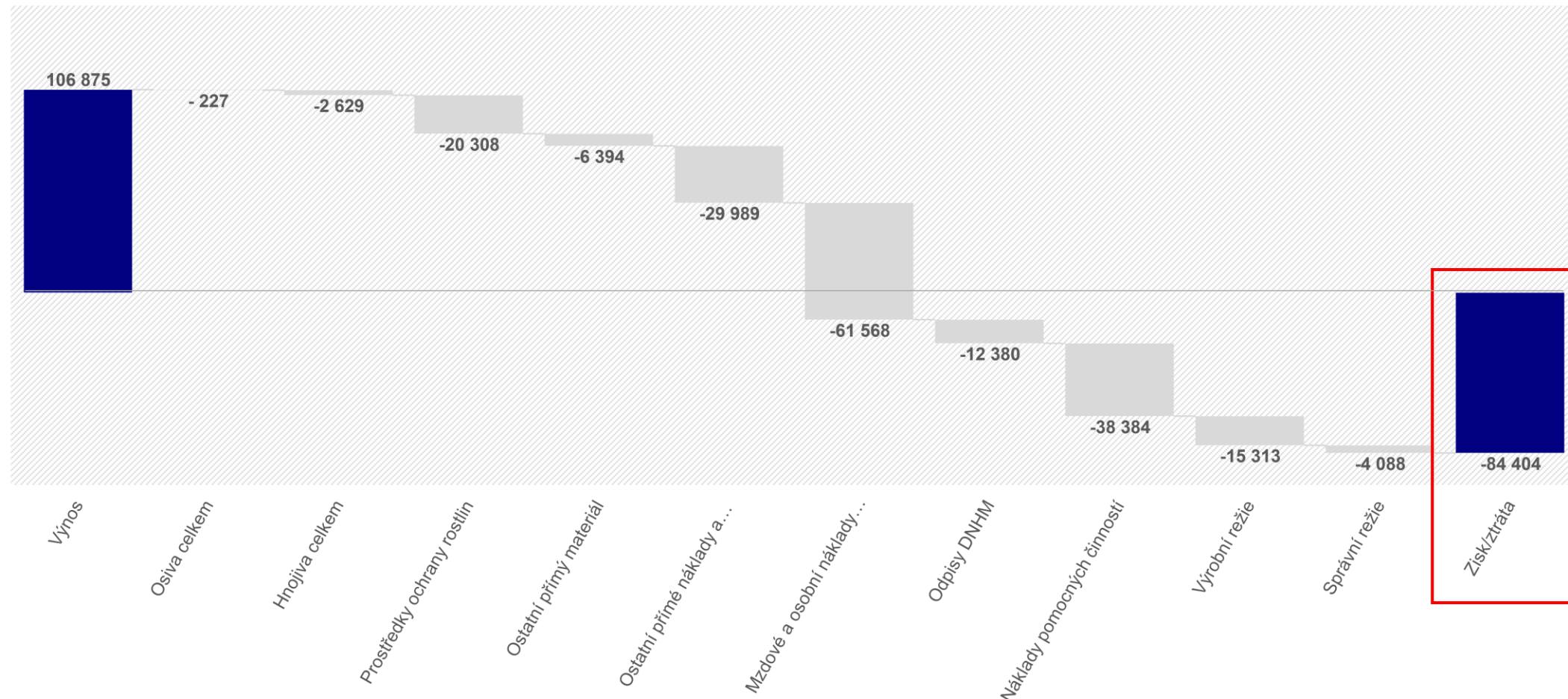

Zdroj: Kurzy. Cena jablek. Dostupné zde: [Jablka - zemědělské komodity. Cena jablek | Kurzy.cz](#)

Produkce jablek je bez podpory za hranicí profitability

Průměrné výnosy a náklady v komoditě jablka, 2019 [Kč/ha]

Zdroj dat: UZEI. [TÚ výstup \(uzei.cz\)](https://tuzei.cz)

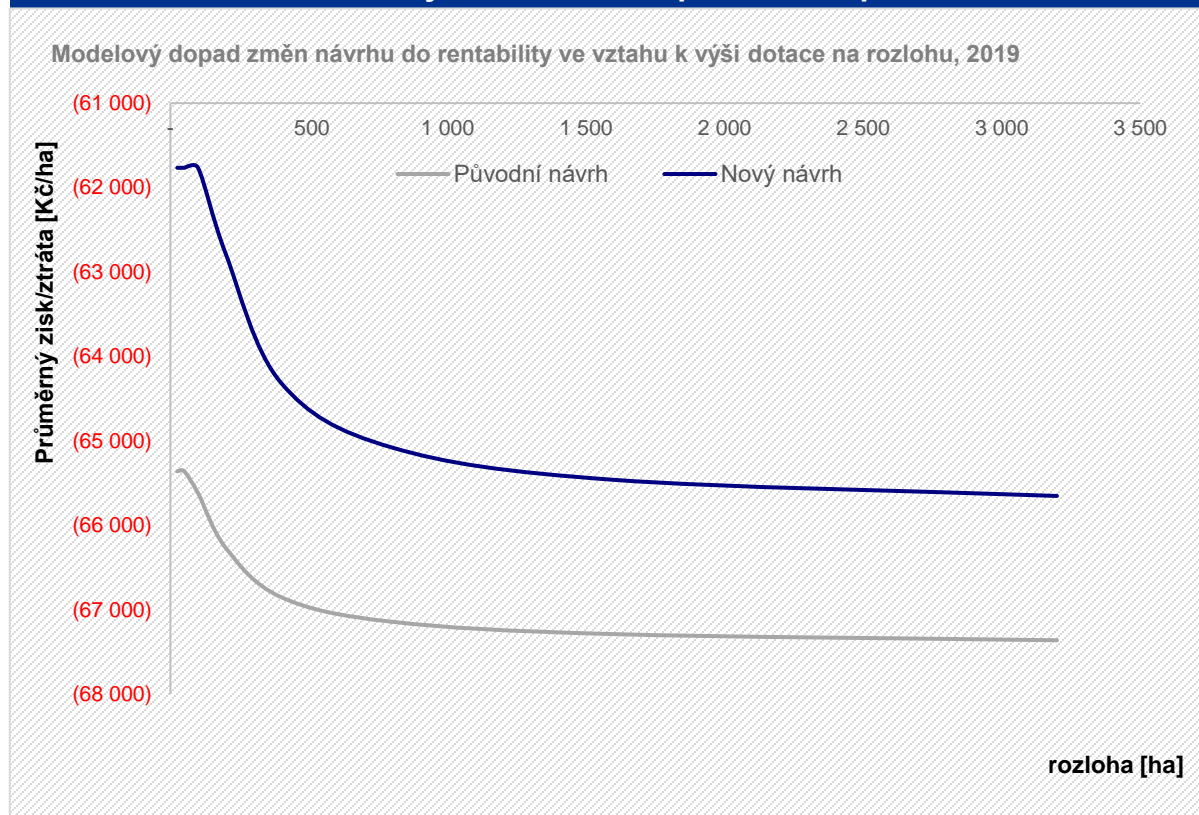
Data jsou z roku 2019. V roce 2020 UZEI do svých statistik nákladů a tržeb jablka nezahrnul.

Jablka

Modelový příklad: Jablka

Od hranice ~ 500ha se nový návrh dostává pod hranici původního

Zdroje dat:

- 1.Strategický plán ČR ke SZP. Nová verze leden 2022. Dostupné online: sfc2021_2023CZ06AFSP001_1_0_5079194099287621157.pdf (eagri.cz), analýza KPMG
- 2.Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 pro Českou republiku. Říjen 2021. Dostupné zde: [SP_SZP_verze_do_MPR_a_EK_cistopis.pdf](https://sp_szp_verze_do_mpr_a_ek_cistopis.pdf) (eagri.cz)
- 3.Zdroj dat: Úzei. Náklady a výnosy vybraných rostlinných a živočišných výrobků 2020, 2019, 2018. Dostupné: [TÚ výstup \(uzei.cz\)](https://tuzi.vystup.uzei.cz)

Komentář

- Lze očekávat zvýšení celkové statní podpory na produkci této komodity v ČR o ~ 20 mil. Kč (při uvážení zvýšení průměrné podpory o 2 833 Kč/ha a produkční plochy jablek 7 113 ha) a snížení podpory pro větší podniky
- Z dat ÚZEI vyplývá průměrná ztráta na 1 ha před dotacemi a statní podporou na 1 ha (84 404 Kč)
- Posun nového návrhu je dán zejména změnou sazby VCS
- Lze ale předpokládat, že nový návrh vytvoří větší tlak na marži u zemědělských subjektů přesahující 500ha
- S ohledem na současnou ekonomickou a geopolitickou situaci lze očekávat rostoucí trend nákladů
- Produkce jablek je pro české zemědělce náročná z pohledu rentability
- Situace pravděpodobně pro pěstitele bude ještě náročnější, jelikož značná část produkce se exportuje na východní trhy, na které je aktuálně uvalené dovozní embargo
- Náročnost této komodity je do značné míry ovlivněna počasím a nutností velkých počátečních investic (budování sadů a skladovacích zařízení)

Omezení modelu

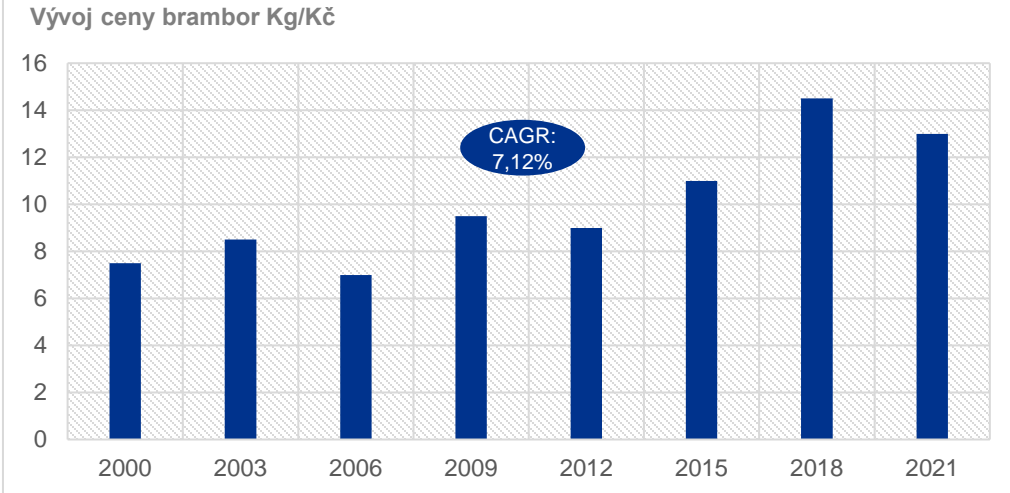
Model vychází z nákladové a výnosové struktury dat ÚZEI. Z té je následně vypočtena průměrná profitabilita na jednotku, která slouží jako základna pro porovnání dopadů návrhů přímých plateb.

Model neuvažuje další možné faktory a dostupné dotační tituly ovlivňující rentabilitu. Slouží tedy výhradně jako ilustrativní srovnání dopadů změn v původní a novém návrhu přímých plateb.

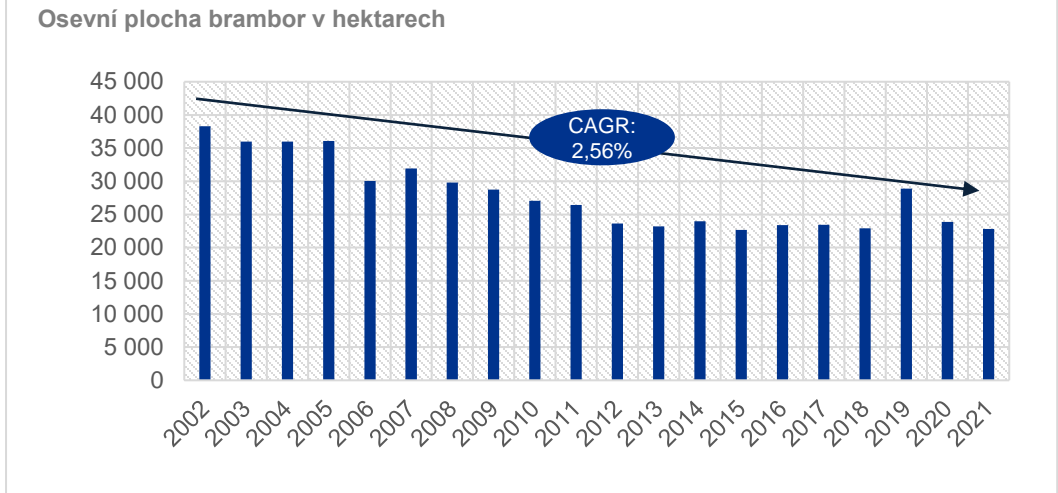
Brambory konzumní

Skližeň brambor v rámci sledovaného období růste

Zdroj: Kurzy. Cena konzumních brambor. Dostupné zde: [Brambory - průměrná cena brambor. Skližeň brambor. | Kurzy.cz](#)

Osevní plocha v rámci sledovaného období klesá kromě roku 2019

Zdroj dat: ČSÚ. Osevní plochy zemědělských plodin. Dostupné: [Výstupní objekt VDB \(czso.cz\)](#)

Rok	Vlastní náklady Kč/ha	Tržby za výrobky Kč/ha
2020	139 492	94 670
2019	126 571	68 470
2018	119 910	84 652
2017	112 125	84 827
2016	107 091	83 416

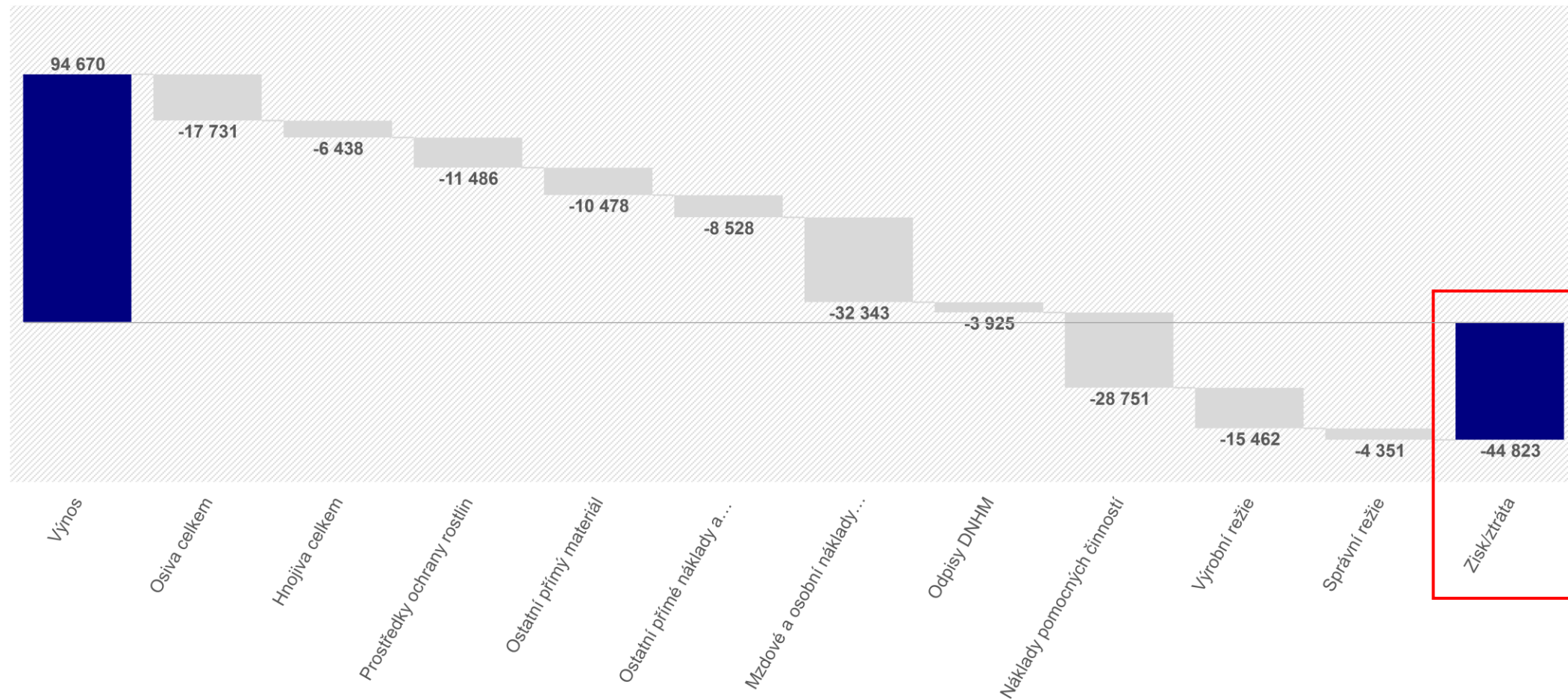
Zdroj dat: Uzei. Náklady a výnosy vybraných rostlinných a živočišných výrobků 2020, 2019, 2018. Dostupné: [TÚ výstup \(uzei.cz\)](#)

- Dříve byly brambory konzumní také řazené mezi plodiny s nárokem na VSC platbu ze SZP (platba vázaná na produkci), ale aktuálně již mezi surovinami s nárokem na čerpání této dotace figurují pouze škrobové brambory
- Brambory jsou poměrně citlivá surovina a rentabilita pěstování je do velké míry dorovnávaná právě dotacemi
- Za posledních dvacet let osevní plocha klesla téměř o 40% (od roku 2012 k výrazným poklesům nedochází)

Produkce brambor je bez podpory za hranicí profitability

Průměrné výnosy a náklady v komoditě brambory, 2020 [Kč/ha]

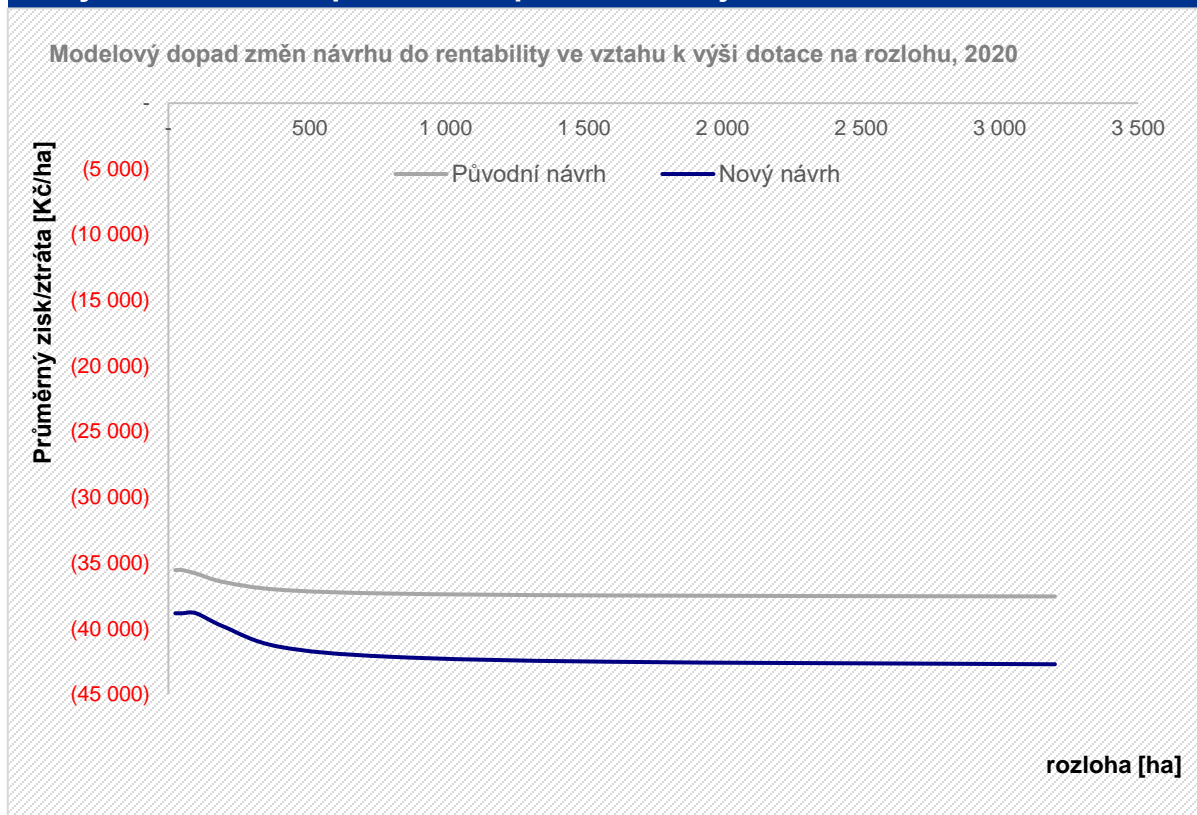

Zdroj dat: UZEI. [TÚ výstup \(uzei.cz\)](https://uzei.cz)

Modelový příklad: Brambory

Nový návrh dostává pod hranici původního zejména absencí VCS

Komentář

- Lze očekávat snížení celkové statní podpory na produkci této komodity v ČR o ~ 87 mil. Kč (při uvážení snížení průměrné podpory o 4 036 Kč/ha a celkové osevní plochy 21 680 ha) a snížení podpory pro větší podniky
- Z dat ÚZEI vyplývá průměrná ztráta na 1 ha před dotacemi a statní podporou na 1 ha (44 823 Kč)
- Brambory (konzumní) ovšem získávají menší dotace, jelikož **byly vyřazeny z VSC platby**
- Lze předpokládat, že nový návrh vytvoří větší tlak na marži u zemědělských subjektů přesahující 500ha
- S ohledem na současnou ekonomickou a geopolitickou situaci lze očekávat rostoucí trend nákladů

Omezení modelu

Model vychází z nákladové a výnosové struktury dat ÚZEI.

Z té je následně vypočtena průměrná profitabilita na jednotku, která slouží jako základna pro porovnání dopadů návrhů přímých plateb.

Model neuvažuje další možné faktory a dostupné dotační tituly ovlivňující rentabilitu. Slouží tedy výhradně jako ilustrativní srovnání dopadů změn v původní a novém návrhu přímých plateb.

Zdroje dat:

1.Strategický plán ČR ke SZP. Nová verze leden 2022. Dostupné online: sfc2021_2023CZ06AFSP001_1_0_5079194099287621157.pdf

(eagri.cz), analýza KPMG

2.Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 pro Českou republiku. Říjen 2021. Dostupné zde:

[SP_SZP_verze_do_MPR_a_EK_cistopis.pdf](https://sp_szp_verze_do_mpr_a_ek_cistopis.pdf) (eagri.cz)

3.Zdroj dat: Úzei. Náklady a výnosy vybraných rostlinných a živočišných výrobků 2020, 2019, 2018. Dostupné: [TÚ výstup](https://tuzi.vystup.uzei.cz) (uzei.cz)

07

Zdroje a seznam zkratek

Seznam zkratek

BISS - Základní platba Přímých plateb

RS – Redistribuční platba

SZP – Společná zemědělská politika

VCS - Platba vázaná na produkci (Voluntary coupled support)

ČSÚ – Český statistický

UZEI – Ústav zemědělské ekonomiky a informací

FADN – Zemědělská účetní a datová síť

Zdroje I.

- Consilium Europa. Společná zemědělská politika na období 2023–2027 [online]. Dostupné online: [Společná zemědělská politika na období 2023–2027 - Consilium \(europa.eu\)](#)
- ec.europa.eu. Stručný přehled společné zemědělské politiky. [online]. Dostupné online: [Stručný přehled společné zemědělské politiky | Evropská komise \(europa.eu\)](#)
- Evropská komise. Stručný přehled společné zemědělské politiky [online]. Dostupné online: [Stručný přehled společné zemědělské politiky | Evropská komise \(europa.eu\)](#)
- Evropský parlament. Společná zemědělská politika (SZP) [online]. Dostupné online: [Společná zemědělská politika \(SZP\) | Fakta a čísla o Evropské unii | Evropský parlament \(europa.eu\)](#)
- Tisková zpráva. Rada Evropské unie. Rada přijala na období 2023–2027 zemědělskou politiku, která bude spravedlivější, ekologičtější a více zaměřená na výkonnost. 2. prosince 2021. [Online]. Dostupné: [Rada přijala na období 2023–2027 zemědělskou politiku, která bude spravedlivější, ekologičtější a více zaměřená na výkonnost - Consilium \(europa.eu\)](#)
- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY. o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013. 2.12.2021 [online]. Dostupné: [Publications Office \(europa.eu\)](#)
- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/2115 kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013. 2.12.2021 [online]. Dostupné [Publications Office \(europa.eu\)](#)
- Český statistický úřad. ČSÚ. Integrované šetření v zemědělství 2020. 21.09.2021 [online]. Dostupné zde: [ZEMĚDĚLSTVÍ CELKEM | ČSÚ \(czso.cz\)](#)
- Evropský Parlament. Financování společné zemědělské politiky. [online]. Dostupné [Financování společné zemědělské politiky | Fakta a čísla o Evropské unii | Evropský parlament \(europa.eu\)](#)
- Zelená Zpráva - Zpráva o stavu zemědělství ČR za rok 2020. AEGRI. 2020. [online]. Dostupné [ZZ20_V3_TEXT \(eagri.cz\)](#)

Zdroje II.

- Český statistický úřad. Struktura zemědělských podniků vyjádřená ve třídách ekonomické velikosti a v rozlišení podle výrobního zaměření. [online]. Dostupné zde: [Microsoft Word - 212712k03 \(czso.cz\)](#)
- Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 pro Českou republiku. Říjen 2021. Dostupné zde: [SP SZP verze do MPR a EK cistopis.pdf \(eagri.cz\)](#)
- FADN. Zemědělská účetní Datová síť Kontaktní pracoviště FADN ČR. Výsledky 2020: Tabulková část. [online]. Dostupné zde: [PRAC_F20_C_B.xlsx \(fadm.cz\)](#)
- FADN. Zemědělská účetní Datová síť Kontaktní pracoviště FADN ČR. Databáze FADN. [online]. Dostupné zde: [Databáze FADN](#)
- Evropský parlament. Fakta a čísla o EU. Společná zemědělská politika v číslech [online]. Dostupné zde: [Společná zemědělská politika v číslech | Fakta a čísla o Evropské unii | Evropský parlament \(europa.eu\)](#)
- europa.eu. Common Agricultural Policy. Indicators in the Rural Development Report 2019. [online]. Dostupné zde: [INDICATORS IN THE RURAL DEVELOPMENT REPORT 2011 \(europa.eu\)](#)
- Agridata. Ec.Europa. Farming Income Support. European Union 27. [online]. Dostupné zde: [EC - Agri Farming Income Support Indicators \(europa.eu\)](#)
- Strategický plán ČR ke SZP. Nová verze leden 2022. Dostupné online: [sfc2021_2023CZ06AFSP001_1_0_5079194099287621157.pdf \(eagri.cz\)](#)
- European Commission. Trade. Ukraine [online]. Dostupné zde: [EU trade relations with Ukraine \(europa.eu\)](#)
- UNCTAD. Ukraine war simpact on trade and development. Dostupné zde: [Ukraine war's impact on trade and development | UNCTAD](#)
- GlobalEurope. Agricultural Production in Ukraine and Russia: Economic Implications for Europe. 2022. [online]- Dostupné zde: [Agricultural Production in Ukraine and Russia: Economic Implications for Europe](#)
- Česká centrální banka. Kurzy devizového trhu. Dostupné: [Vybrané devizové kurzy - grafy - Česká národní banka \(cnb.cz\)](#)
- Česká centrální banka. Rozhodnutí bankovní rady ČNB. Dostupné: [Rozhodnutí bankovní rady ČNB - Česká národní banka \(cnb.cz\)](#)

Zdroje III.

- Česká centrální banka. Prognóza ČNB. Dostupné zde: [Aktuální prognóza ČNB - Česká národní banka \(cnb.cz\)](#)
- Kurzy.cz. Elektřina – ceny a grafy. Dostupné zde: [Elektřina - ceny a grafy elektřiny, vývoj ceny elektřiny 1 MWh - od 01.01.2021 do 02.06.2022 - měna EUR | Kurzy.cz](#)
- Kurzy.cz. Zemní plyn. Ceny a grafy. Dostupné: [Zemní plyn - ceny a grafy zemního plynu, vývoj ceny zemního plynu 1 MMBtu - od 01.01.2021 do 02.06.2022 - měna USD | Kurzy.cz](#)
- UNCTAD. Ukraine war's impact on trade and development. Dostupné zde: [Ukraine war's impact on trade and development | UNCTAD](#)
- APK-Inform. Production of almost all types of agricultural products to decline in Ukraine in 2022 – opinion. Dostupné online: [Production of almost all types of agricultural products to decline in Ukraine in 2022 – opinion \(apk-inform.com\)](#)
- European Commission. Trade. Ukraine. Dostupné zde: [EU trade relations with Ukraine \(europa.eu\)](#)
- Global Europe. A Global Food Crisis – More Fallout from Russia's War in Ukraine [online]. Dostupné zde: [A Global Food Crisis – More Fallout from Russia's War in Ukraine \(globaleurope.eu\)](#)
- GlobalEurope. Agricultural Production in Ukraine and Russia: Economic Implications for Europe. 2022. [online]- Dostupné zde: [Agricultural Production in Ukraine and Russia: Economic Implications for Europe \(globaleurope.eu\)](#)
- Český statistický úřad. Integrované šetření v zemědělství - analytické vyhodnocení - 2021. Dostupné: [Microsoft Word - 27016822k02_cz.docx \(czso.cz\)](#)
- Český statistický úřad. Integrované šetření v zemědělství - analytické vyhodnocení - 2021. Dostupné: [Microsoft Word - 27016822k02_cz.docx \(czso.cz\)](#)
- Evropská komise. Jak fungují tržní opatření. Dostupné zde: [Jak fungují tržní opatření | Evropská komise \(europa.eu\)](#)
- Evropská komise. Tržní opatření. Dostupné zde: [Tržní opatření | Evropská komise \(europa.eu\)](#)

KPMG